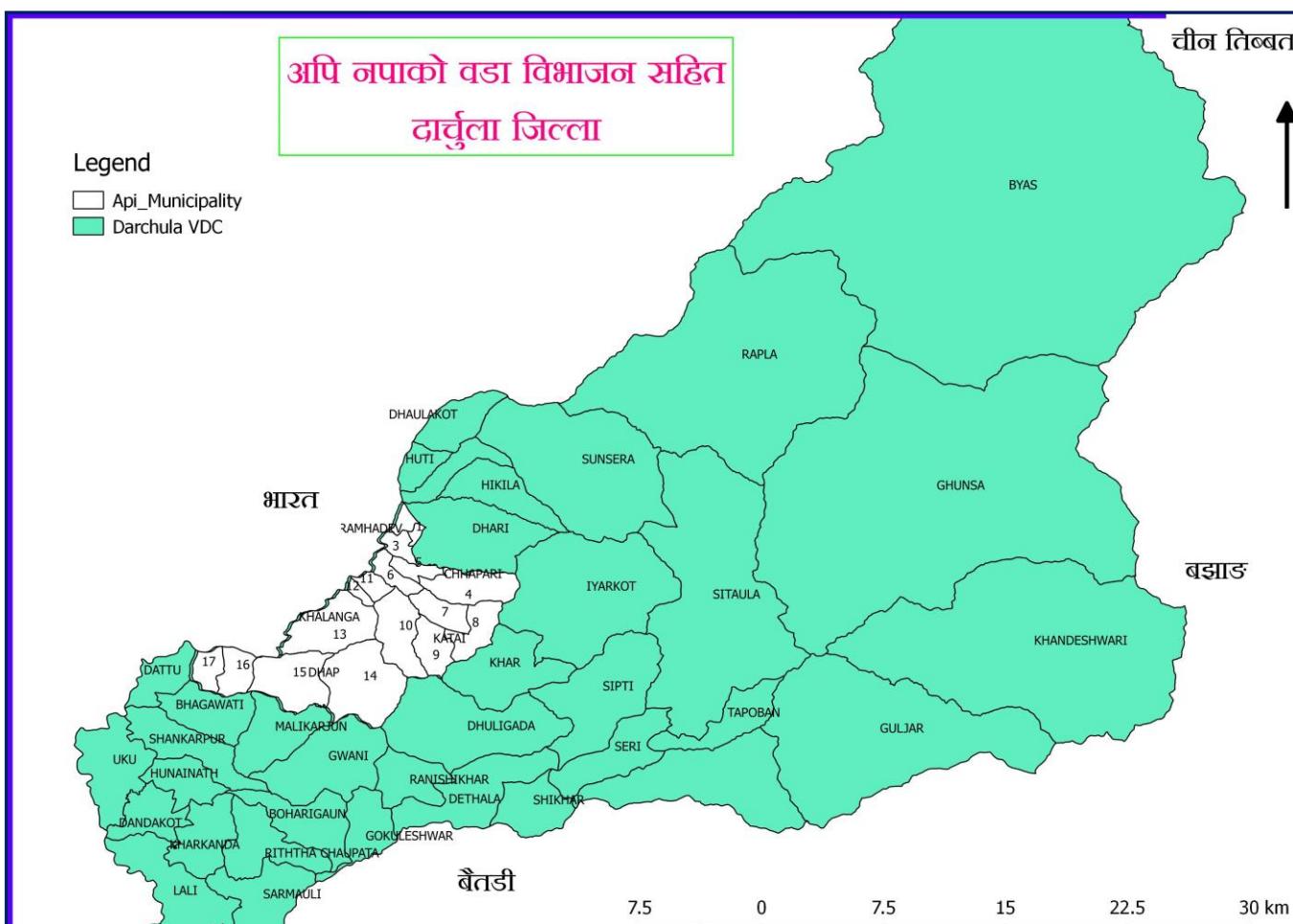

जिल्ला विकास समिति तथा मातहतका कार्यक्रमहरुको बार्षिक प्रगति प्रतिवेदन

२०७२ / ७३

जिल्ला विकास समितिको कार्यालय
दार्चुला

बिषय सूचि

	पेज नं.
बिषय वस्तु	
सार संक्षेप (Executive Summary)	4
नक्शाहरु	7
परिच्छेद-१ - परिचय	9
१.१ दार्चुला जिल्लाको परिचय	9
परिच्छेद-२ - भूमिका.....	13
२.१ प्रतिवेदनको पृष्ठभूमि.....	13
२.२ जिविसको क्षमता अभिवृद्धि सम्बन्धि क्रियाकलाप	13
२.२.१ रणनीतिक व्यवस्थापन	13
२.२.२ संगठनात्मक ढाँचा कार्य पद्धति	14
२.२.३ क्षमता विकास योजना (मानवीय संसाधन विकास).....	15
२.२.४ गुनासो अभिलेख व्यवस्थापन	15
२.२.५ अभिलेख तथा बैठक व्यवस्थापन	16
२.२.६ लेखा तथा आर्थिक व्यावस्थापन.....	16
२.२.७ घटना दर्ता तथा पञ्चीकरण अभिलेख व्यवस्थापन.....	17
२.२.८ योजना अभिलेख व्यवस्थापन तथा कार्यक्रमहरु	17
२.२.९ सूचना तथा अभिलेख केन्द्र व्यवस्थापन	18
परिच्छेद - ३- प्रगति विवरण	19
३.१ जिविस र अन्तर्गत संचालित विभिन्न कार्यक्रमहरुको भौतिक तथा वित्तीय प्रगति विवरण	19
३.२ एकिकृत प्रगति विवरण	21
३.३ आन्तरिक आय तर्फराजश्व बाँडफाड सहितको प्रगति.....	24
३.४ गाउँ विकास समिति अनुदान तर्फको प्रगति.....	25
३.५ सामाजिक सुरक्षाको प्रगति विवरण	26
३.६ पंजीकरण सम्बन्धि विवरण.....	27
परिच्छेद (४) विविध	29
४.१ अनुगमन सुपरिवेक्षण	29

४.२ न्यूनतम शर्त तथा कार्य सम्पादन मुल्याङ्कन.....	29
४.३ स्थानीय विकास कोष	29
४.४ समन्वय र सम्बन्ध	29
४.५ उल्लेख्य कार्यहरु	30
४.६ चुनौतीहरु (Challenges / Issues):	31
४.७ सुझाव तथा अपेक्षाहरु (Suggestions/Expectations/Recommendations):	32
४.७.१ संघीय मामिला तथा स्थानीय विकास मन्त्रालय.....	32
४.७.२ स्था.शा.सा.वि.का. क्षेत्रीय समन्वय इकाई.....	32
४.७.३ जि.वि.स	32
अनुसुचि.....	33
अनुसुचि १ आगामी आ.ब.मा सामाजिक सुरक्षा भत्ता पाउने विवरण	34
अनुसुचि २ WBRS बाट प्राप्त प्रतिवेदनहरु.....	35

सार संक्षेप (Executive Summary)

जिल्लाको समग्र विकासको लागि जिल्ला विकास समितिले योजना निर्माता, कार्यान्वयनकर्ता, सहजकर्ता, नीति निर्माता, नियमक, समन्वयकर्ता र निर्देशकको भूमिका निर्वाह गर्नु पर्ने व्यवस्था स्थानीय स्वायत्त शासन ऐन २०५५ र नियमावली २०५६ ले व्यवस्था गरेको छ। ऐनको दफा १९७ बमोजिम जिल्ला विकास समितिले तयार गरेको बार्षिक जिल्ला विकास योजना बमोजिम तयार भएको नीति अनुसार बजेट तथा कार्यक्रमहरूको कार्यान्वयन गर्ने तथा नेपाल सरकार वा दातृ निकायबाट प्राप्त निर्देशन अनुसार कार्यान्वयन गर्दा कार्यक्रम तर्जुमा गर्दा लिईएको लक्ष्य प्राप्ती भएको वा नभएको उपलब्धि भए नभएको विवरण स्थानीय निकाय आर्थिक प्रशासन नियमावलीको नियम ६० उप नियम (१) खण्ड (क व) प्रावधान अनुरूप जिविस भित्रबाट कार्यान्वयनमा रहेका प्रत्येक क्रियाकलापहरूको प्रत्येक आर्थिक वर्षमा मासिक चौमासिक र बार्षिक प्रगति प्रतिवेदनहरू तयार गरी सम्बन्धित निकायमा पेश गर्नु पर्ने व्यवस्था रहेकोछ सोहि अनुरूप आर्थिक वर्ष २०७२/७३ को अवधिमा जिविस दार्चुला अन्तरगत कार्यान्वयनमा रहेका विकासका क्रियाकलापहरूको छुटटा छुटटै तयार गरिएका लक्ष्य प्रगतिको समष्टीगत प्रतिवेदन समेत तयार गरी सम्बन्धित निकायमा पेश गर्न र ऐनको दफा २११ बमोजिम जिल्लामा आयोजना गरिने बार्षिक समीक्षा गोष्ठीमा प्रस्तुत गर्नु पर्ने प्रावधान रहेको छ। जस्मा नियमावलीको नियम १९३ को उपनियम (१) को खण्ड (घ) अनुसार व्यवस्था भएको विषयगत समितिको समेत समष्टीगत प्रतिवेदन तयार गर्नु पर्ने व्यवस्था अनुसार प्रतिवेदन तयार गरिएको छ।

जिल्ला विकास समिति तथा अन्तरगतका आयोजना तथा कार्यक्रमहरूलाई प्रभावकारी कार्य सम्पादनका लागि विभिन्न रणनीतिहरू तयार गरी कार्यान्वयनमा रहेका छन्। राजनैतिक दल विषयगत निकाय, उपभोक्ता समिति र जिविसका कर्मचारीहरूको क्षमता अभिवृद्धि गर्न क्षमता विकास योजना अनुसार क्रियाकलापहरू सम्पादन गर्ने व्यवस्था मिलाईएकोछ। जिल्ला विकास समितिको कार्यसम्पादनका लागि संगठनात्मक संरचना परिमार्जन गरिएको छ।

वर्तमान परिप्रेक्षमा स्थानीय विकास अधिकारी माथी जि.वि.स.को सभापति समेतको पदिय जिम्मेवारी रहेको र जिल्ला स्थित राजनैतिक दलहरूको परामर्श अनुसार कायक्रम कार्यान्वयन गर्ने उल्लेख भए बमोजिम जिविसले कार्यान्वयन गर्ने कार्यक्रमहरूमा राजनैतिक दलका प्रतिनिधिहरू, नागरिक समाज सहितको राय सुझाव अनुसार सर्वदलीय बैठक वस्ने र सो बाट प्राप्त सुझाव तथा परामर्शका आधारमा जि.वि.स.ले आफ्नो कार्यशैली अगाडी बढाई कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्ने गरेको छ। राजनैतिक दल नागरिक समाज सहितको परामर्श बैठक, जि.वि.स.को बैठक, कर्मचारीहरूको समेत नियमित बैठक बसी कार्य सम्पादन प्रभावकारी बनाउने व्यवस्था मिलाईएकोछ।

जिविस अन्तरगतका विभिन्न क्रियाकलापहरुको पारदर्शिताको लागि सुचना प्रवाह गर्न सुचना तथा अभिलेख केन्द्रको व्यवस्थापन गरिएकोछ । जिविसको Website तयार गरी अध्यावधिक गर्ने कार्य गरिएकोछ । DPMAS, GIS Software बाट तथ्यांक अध्यावधिक गर्ने पक्रिया शुरु गरिएको छ ।

Oricle Software को माध्यमबाट कम्प्युटराईज्ड लेखा प्रणाली व्यवस्थापन गरिएकोछ । जिल्ला विकास समिति तथा अन्तरगतका कार्यक्रमहरुमा पेशकी बरुजुको फछ्यौट गर्ने प्रक्रियालाई दुरुस्त बनाईएकोछ सो अनुसार **२४.२ प्रतिशत भएकोछ** । जिल्ला विकास समिति तथा अन्तरगतका कार्यक्रम तथा परियोजनाहरुको एकिकृत प्रगति विवरण अनुसार पुजीगत र चालु शिर्षकहरुमा विनियोजन भएको कुल बार्षिक बजेट ४९ करोड ७७ लाख १५ हजार मध्ये जम्मा ४२ करोड ०५ लाख ३२ खर्च गरिएको छ जुन **८४.४९ प्रतिशत वित्तीय प्रगति रहेकोछ** त्यस्तै जिल्ला विकास समिति अनुदान तर्फको भारित प्रगति **९८ प्रतिशत वित्तीय प्रगति ९४.६६ प्रतिशत रहेकोछ** साथै जिविस अनुदान र जिविस तथा अन्तरगतका कार्यक्रमहरुको भौतिक प्रगति **९१.३६ प्रतिशत र वित्तीय प्रगति ८४.४९ प्रतिशत रहेकोछ** । जेष्ठ, नागरिक, अशक्त अपाङ्ग लापोन्मुख जाती तथा एकल महिला सुरक्षा व्यवस्था कार्यक्रम सामाजिक सुरक्षा भत्ता पाउने कुल संख्या ११२२२ जनालाई **८ करोड ९६ लाख ७८ हजार वितरण गरिएको छ** ।

जिल्ला विकास समिति मार्फत संचालित भौतिक पूर्वाधार विकास आयआर्जन, चेतजनमुलक कार्यक्रम र स्थानीय शासन तथा सामुदायिक विकास कार्यक्रम अन्तरगत संचालित कार्यक्रमहरुको अनुगमन तथा निरिक्षण स्थानीय विकास अधिकारी, जिल्ला शासन विज्ञ, कार्यक्रम अधिकृत, लगायतका अन्य कर्मचारीहरु बाट निरन्तर अनुगमन गरिएको थियो साथै विभिन्न सामुदायिक संस्था तथा उपभोक्ता समितिका पदाधिकारीहरु र सेवा ग्राहीहरु संग समेत विभिन्न विषयमा छलफल समेत गरिएको थियो । अनुगमन कार्य लाई प्रभावकारी बनाउन जिल्ला स्थित राजनैतिक दल तथा जिल्ला सामाजिक परिचालन समन्वय समितिका पदाधिकारीहरु साथै गैसस, पत्रकारहरु समेतको टोली निर्धारण गरी अनुगमन गर्ने प्रक्रियाको थालनी गरिएकोछ । सो प्रक्रिया अनुसार लगभग **५० प्रतिशत गाविसहरुको अनुगमन गरिएकोछ** । संघीय मामिला तथा स्थानीय विकास मन्त्रालय स्थानीय निकाय वित्तीय आयोग तथा स्थानीय शासन तथा सामुदायिक विकास कार्यक्रमबाट समेत अनुगमन सुपरीवेक्षण गरिएकोछ ।

जिविस दार्चुला न्यूनतम् शर्तमापनमा सफल भएकोछ र कार्य सम्पादन मुल्यांकनमा असफल भएको छ । साथै गाउँ विकास समितिहरुको न्युनतम् शर्त मापन कार्य सम्पन्न हुँदा प्रतिवेदन अवधि सम्म स्थानीय निकाय वित्तीय आयोगबाट न्यूनतम् शर्त मापन तथा कार्य सम्पादनको अन्तिम प्रतिवेदन प्राप्त हुन सकेको छैन् । जिल्ला विकास समितिबाट गाविसको न्यूशकास गर्दा **३६ गाविस मध्ये २३ गाविस न्यूशकासमा असफल भएका छन् र ३ गाविस गुणस्तर परिक्षणमा परेको हुँदा अन्तिम नतीजा प्रकाशन गर्न सकिएको छैन्** ।

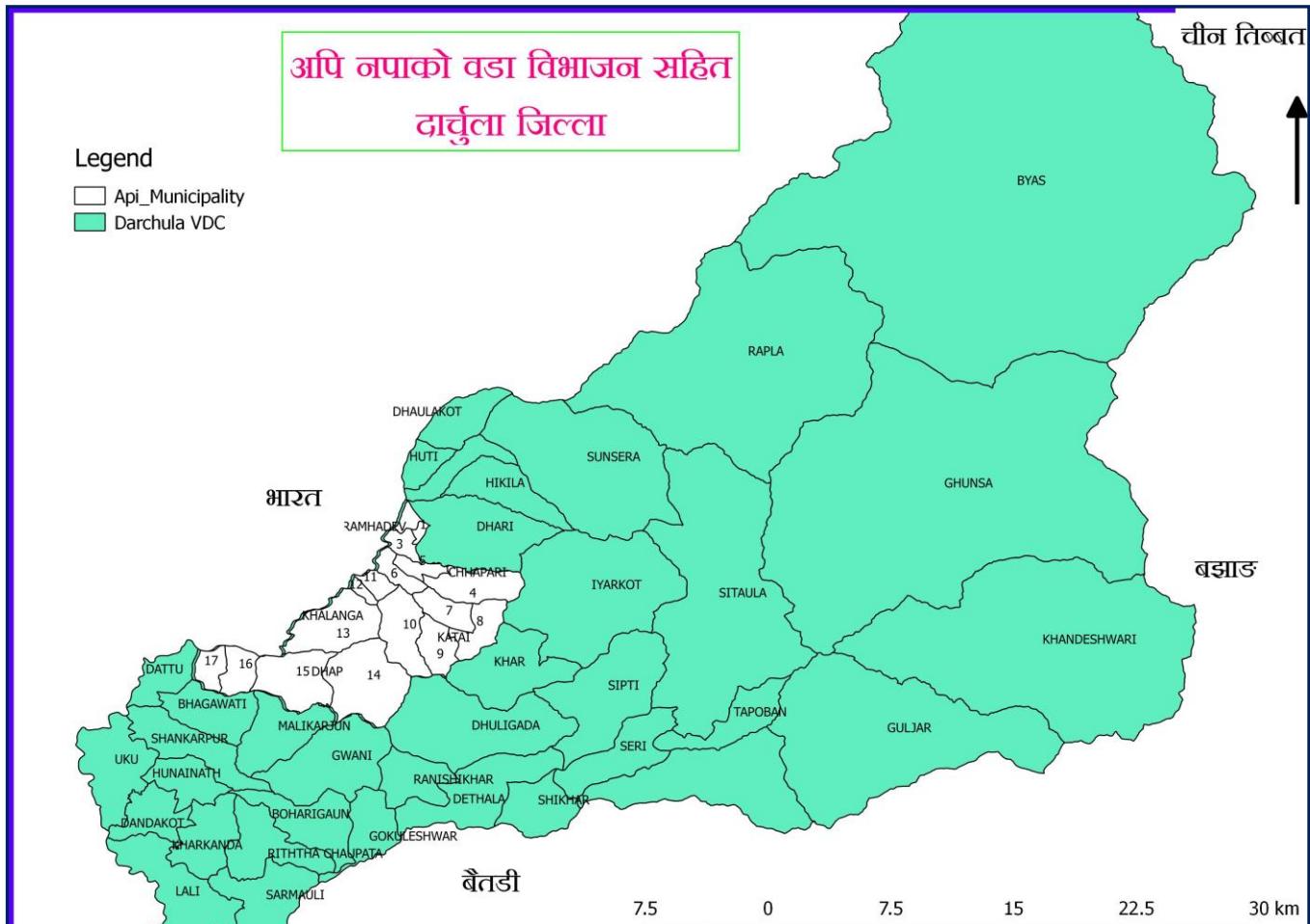
आ. ब. २०७२/७३ मा जिल्ला विकास समिति अन्तरगत ग्रामीण जलस्रोत व्यवस्थापन परियोजन (RVWRMP), ग्रामीण सामुदायिक पुर्वाधार विकास कार्यक्रम (RCIW), स्थानीय शासन तथा सामुदायिक विकास कार्यक्रम (LGCDP), आर्थिक केन्द्र तथा दुई जिल्ला जोड्ने सङ्केत आयोजना), ग्रामीण उर्जा विकास

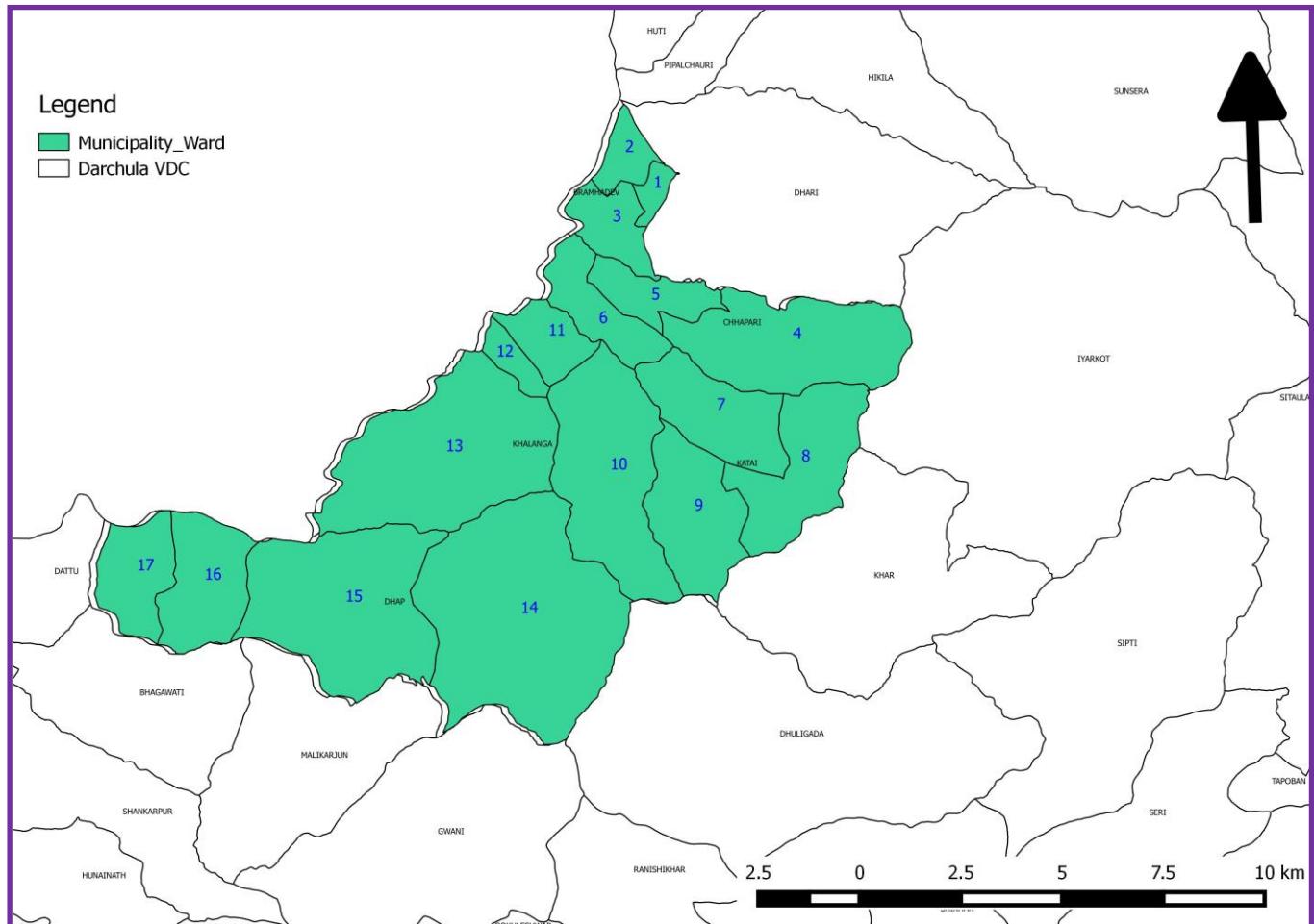
कार्यक्रम, झोलुङ्ग पुल, कृषि सडक, खानेपानी, साना सिंचाई, पर्यटन पुर्वाधार विकास, पुर्ननिर्माण तथा पुनर्स्थापना, शान्तीकोलागि विकास, उपेक्षित उत्पीडित दलितवर्ग उत्थान कार्यक्रम, आदिवासी जनजाति वर्ग उत्थान, बाढी समुदाय उत्थान कार्यक्रम, लघु उद्यम विकास कार्यक्रम, राष्ट्रिय विकास स्वयम्सेवक सेवा, सडक बोर्ड, भारतीय दुतावास अन्तरगतको कार्यक्रमहरु लगायत अन्य विकास निर्माणका तथा आयआर्जनका क्रियाकलापहरु कार्यान्वयन गरी निर्धारित लक्ष अनुसार प्रगति हासिल भएको छ भने बिकेन्द्रित ग्रामीण पुर्वाधार तथा जीवीकोपार्जन कार्यक्रम (DRILP), स्थानीय स्तरका सडक पुल, पुर्न निर्माण तथा पुनर्स्थापना कार्यक्रमहरुको को निर्धारित लक्ष अनुसार प्रगति हासिल भएको छैन् ।

जिविसले सामाजिक परिक्षण तथा सार्वजनिक सुनवाई गर्ने प्रक्रिया अबलम्बन गरिएकोछ, लक्षित वर्ग कार्यक्रमहरु सोही वर्गका प्रतिनिधीहरुबाट छनौट गर्ने प्रक्रिया थालनी गरेकोछ, जिविस अनुदान तर्फ रु. ३ लाख भन्दा साना योजनाहरु कार्यान्वयन गर्न गाउँ विकास समितिहरुबाटै सम्भौता गरी कार्यान्वयन गर्ने प्रक्रिया सञ्चालनमा ल्याईएको छ र गाउँ पाश्वर्चित्र तयार नगरेका सबै गाविसहरुको गाउँ पाश्वर्चित्र तयार गर्ने कार्य प्रारम्भ भई प्रकाशनको प्रक्रियामा सहयोग गरेकोछ । समयमा बजेट निकासा नहुँदा बजेट विनियोजन तथा कार्यक्रम कार्यान्वयनमा कठीनाई हुने गरेको छ । उपभोक्ता समिति गठन र परिचालन गर्ने कार्य स्थानीय स्तरबाट प्रभावित हुने गरेकोले योजना कार्यान्वयन तथा सम्पन्न गर्न कठीनाई रहेको छ । गा.वि.स. सचिवहरु पदपुर्ति नहुदा एक जना गाविस सचिवले दोहोरो वा तेहरो कार्य सम्पादन गर्नु पर्ने हुँदा गा.वि.स.को कार्य सम्पादन प्रभावित भएको छ ।

सरसफाई तथा खुल्ला दिसा मुक्त अभियान अन्तरगत दार्चुला जिल्लाका ३६ गाविस मध्ये २५ गाविस र अपी नगरपालीकाको ३ वटा वडा खुल्ला दिसा मुक्त क्षेत्र घोषणा गरिएका छन् । आ.ब. २०७२/७३ सम्ममा ३३ वटा गाविस खुल्ला दिसा मुक्त गाविस घोषणा गर्ने लक्ष अनुसार यस आ.ब.मा मात्र ११ वटा गाविस खुल्ला दिसा मुक्त गाविस घोषणा भई जम्मा ३३ गाविस र अपी नगरपालीकाको ९ वटा वडा खुल्ला दिसा मुक्त क्षेत्र घोषणा गर्न सफल भईएकोछ ।

नक्शाहरू

परिच्छेद-१ - परिचय

१.१ दार्चुला जिल्लाको परिचय

नेपालको सुदूर पश्चिमाञ्चल विकास क्षेत्र अन्तरगत महाकाली अञ्चलका ४ जिल्ला मध्ये छुट्टै महत्व रहेको यो जिल्ला एशियाका दुई शक्तिशाली राष्ट्र भारत र चीनको सिमानासंग जोडिएको दार्चुला जिल्लाको नाम दार्चुला कसरी रहन गयो भन्ने सम्बन्धमा कुनै लिखित प्रमाण प्राप्त नभएतापनि विभिन्न किंवदन्तिहरु सुन्न पाइन्छन् । दार्चुला शब्द उच्चारण गर्दा दारचूला भए पनि स्थानीय भाषाको दुईवटा शब्द धार र चूला वाट विकसित भएको हो । स्थानीय भाषामा धारको अर्थ पहाडको अग्लो चुचुरो र चुलाको अर्थ चुल्हो हुन्छ । यस भेगमा खान पकाउन प्रयोग गरीने चुल्होहरु प्रायः एक समानका तिन वटा ढुङ्गाहरुमा माटो पोतेर चुचुरो को आकारमा बनेका हुन्छन् । यसरी तिनै तिर चुचुरो (धार) जस्तो चुल्हो वनाई खान पकाउने ठाउँ भएकोले धारचुला नाम रहेको र धारचुला पछि अपभ्रम्स भई दारचुला र त्यसपछि दार्चुला बन्ने गएको हो भन्ने एक थरिको भनाई रहेको छ ।

अर्को किम्बदन्ति अनुसार यहाँ स्थित तिन वटा पहाडका चुचुराहरु वर्तमानमा एक पहाड भारत र दुई वटा पहाड नेपाल मै रहेका छन् । फेदी वाट हेर्दा धार परेको जस्तो स्थानीय चुल्होको आकारमा चुचुरो देखिन्छ । प्राचिन कालमा व्याँस हिमालवाट व्याँस ऋषि तपस्या गरी फर्कदा यी तिन धारहरुको चुल्हो वनाई भात पकाई खाएको हूनाले यो ठाउको नाम धारचूला रहन गएको र धारचूला शब्द अपभ्रम्स भई दार्चुला रहेको हो भन्ने अर्को भनाई रहेको छ । दार्चुला जिल्लाको सिमाना चीनको तिव्वत क्षेत्र सित जोडिएको छ । तिव्वत संग व्यापार गर्ने यहाँको प्रमुख नाकाको रूपमा व्याँसवाट तिव्वत क्षेत्रमा आवत जावत गर्दा एउटा भन्ज्याड पार गरी जानुपर्ने हुन्छ । जसलाई तिव्वति भाषामा “ला” भनिन्छ । यो भन्ज्याड तिव्वत सिंत व्यापार गर्ने द्वार (बाटो) भएकोले द्वार र “ला” शब्दहरु मिलि दार्चुला नाम रहन गएको हो भन्ने पनि अर्को भनाई पाईन्छ ।

यस जिल्लाको पूर्वमा वझांग जिल्ला, पश्चिममा भारतको उत्तराखण्ड प्रदेशको पिथौरागढ, उत्तरमा चीनको स्वशासित क्षेत्र तिब्बत र दक्षिणमा बैतडी जिल्ला रहेका छन् । विश्व मान चित्रमा २९ डिग्री ३६ मिनेट उत्तर देखि ३० डिग्री १५ मिनेट उत्तरी अक्षांश र ८० डिग्री २२ मिनेट पूर्व देखि ८१ डिग्री ०९ मिनेट पूर्वी देशान्तर सम्म फैलिएको छ । यस जिल्लाको कुल क्षेत्रफल २३२२ वर्ग कि.मी. छ । समुद्री सतह बाट ५१८ मी. देखि ७१३२ मी. सम्म उचाई रहेकोछ । बार्षिक औषत बर्षा २१२९ मी.मी. रहेको त्यस्तै औषत तापक्रममा न्यूनतम ५.७० से. अधिकतम २८.६० से.रहेको पाईन्छ यस जिल्लाको अग्लो अपी हिमाल, लिपु लेक आदि जिल्लाको आकर्षणको केन्द्र रहेकाछन् । यस्तै चीनको तिब्बत क्षेत्रमा अवस्थित हिन्दूहरुको महत्वपूर्ण तीर्थ स्थल तथा पर्यटकीय महत्व समेत

बोकेको मानसरोवर जाने प्रमुख मार्गको रूपमा समेत दार्चुला जिल्ला रहेको छ। यस जिल्लाको सदरमुकाम खलंगा महाकाली नदीको किनारमा भारतको धारचुला सित जोडीएर रहेको छ। दार्चुला जिल्ला एक संसदीय विकास क्षेत्र, १ नगरपालीका ११ वटा ईलाका र ३६ वटा गा.वि.स.हरूमा विभाजित छ। यातायात सेवा बाट आंशिक रूपमा बन्चित यस जिल्लाका नगरपालीका र ७ गा.वि.स.हरू भारतीय सिमा संग महाकाली नदिले छुट्याएको छ, भने ब्यास गा.वि.स. चीन र भारत दुबै संग जोडिएको छ।

२०६८ सालको राष्ट्रिय जनगणना अनुसार दार्चुला जिल्लाको कुल जनसंख्या १३३२७४ रहेको छ। जस मध्ये पुरुषको संख्या ६३६०५ रहेको छ भने महिलाको संख्या ६९६६९ रहेको छ, दार्चुला जिल्लामा कुल घरधुरी संख्या २४६१८ रहेको छ साथै दार्चुलाको औसत घरधुरी आकार ५.४१ र जनघनत्व ५७ प्रति वर्ग किमी रहेको छ भने जिल्लाको बार्षिक जनसंख्या बृद्धि दर ०.८८% रहेकोमा लैगिक अनुपात ९१.३ रहेकोछ साथै जिल्लामा २६.९४% घरधुरीमा विधुत सेवा पुगेकोछ, भने ३३.०५% घरधुरीमा सोलार सुविधा रहेकोछ। दार्चुला जिल्लाको कुल साक्षरता दर ६५.३६ प्रतिशत रहेकोमा महिला साक्षरता दर ५२.६३ प्रतिशत पुरुष साक्षरता दर ७९.३७ प्रतिशत रहेकोछ।

२०६८ सालको राष्ट्रिय जनगणना अनुसार दार्चुला जिल्लामा ८२.५६% खानेपानी सुविधा पुगेको देखिन्छ र सरसफाईमा ४६.७७% दार्चुलावासीले मात्र चर्पीको सुविधा प्राप्त गरेका छन्। यसरी हेर्दा राष्ट्रिय सरसफाईको तथ्याङ्क भन्दा भन्दा १५% पछाडि रहेको देखिन्छ। दार्चुला जिल्लालाई खुल्ला दिसा मुक्त क्षेत्र तथा सरसफाई क्रियाकलाप कार्यान्वयन गर्न विभिन्न कार्यालय संघ संस्थाको सक्रिय भूमीका रही आउदा आ.ब. २०७२/७३ सम्ममा ३६ गाविस मध्ये ३३ वटा गाविस र अपी नगरपालीकाको ९ वटा बडा खुल्ला दिशा मुक्त गाविस घोषणा भई सकेको हुँदा दार्चुला जिल्लाको सरसफाई ९० प्रतिशत पुगेकोछ।

जिल्लाको स्वास्थ्य सम्बन्धि सुविधा अन्तरगत जिल्ला अस्पताल १, प्रा. स्वा. उ. के. १, स्वास्थ्य चौकी ११, महिला स्वयम् सेविका ३६९, उप स्वास्थ्य चौकी २९, मातृशिशु कार्यकर्ता ३६, आयुर्वेद औषधालय ३, तालिम प्राप्त सुडेनी ९०, डट्स उपचार केन्द्र १३ उपचार उप केन्द्र २९ खोप क्लिनिक १४७, गाउँ घर क्लिनीक १४१ बर्थिङ सेन्टर ४ रहेका छन्।

विकासका सूचाकाङ्क्षहरूलाई मध्य नजर गर्दा कुल साक्षरता दर, प्रति व्यक्ति आय, औसत उमेर, बाल मृत्यु दर, शिशु मृत्यु दर, जन्म दर, मातृ मृत्यु दर, मृत्यु दर आदि धेरै जसो नकारात्मक रहेका छन्। यस जिल्लाको ९०% भन्दा बढी जनसंख्या कृषिमा आधारित छन्। कृषि क्षेत्रमा नयाँ प्रविधिको विकास हुन नसकेकोले कृषि उत्पादन क्षेत्रमा राम्रो उत्पादन हुन सकेको छैन जसले गर्दा

खाद्य सन्तुलन नकारात्मक रहेको छ । भौगोलिक विकटता र विविधता रहेको यस जिल्लाको आर्थिक कृयाकलाप समेत न्यून रहेको छ ।

अतिशितसितोष्ण, समसितोष्ण, अर्ध उष्ण, लेकाली हावापानी भएको दार्चुला जिल्लाको भू उपयोगको अवस्था विशेषण गर्दा कूल क्षेत्रफल २३२९५९.५ हे. मध्ये खेतियोग्य जमीन ६१२१५ हे., वनको क्षेत्र ७२९८२.३ हे., चरन क्षेत्र २४.९६४ हे., झाडिबुटा ६५५५.२ हे., अन्य ६७२४३ हे. रहेकोछ ।

भू-विभाजन अनुसार समथर प्रदेश अन्तरगत महाकाली, चौलानी र अन्य त्यस्तै ठुला खोला नालाहरूको किनारमा अवस्थित भित्री मधेश संग तुलना गर्न सकिने समथर उञ्जाउ फाँटहरू समथर प्रदेश अन्तरगत पर्दछन् । जिल्लाको प्रमुख अन्न भण्डारको रूपमा चर्चा पाएको यो समथर प्रदेशमा जनसंख्याको चाप जनघनत्व पनि अत्याधिक रहेको छ । उक्त, लाली, दत्त, गोकुलेश्वर, शिखर, देथला आदि गा.वि.स.हरू यस प्रदेशका प्रमुख उदाहरण हुन् ।

पहाडी प्रदेश अन्तरगत यस जिल्लाको मध्य भागमा रहेको उच्च समस्थली यस प्रदेश अन्तरगत पर्दछन् । समथर भूभागको तुलनामा केही कम उत्पादन हुने भएता पनि अपेक्षाकृत उञ्जाउ क्षेत्र नै मानिन्छ । शंकरपुर, भगवती, सर्मोली, रानीशिखर, रिठाचौपाता, रवानी, डाङाकोट, हिकिलाआदि गा.वि.स.हरू यस प्रदेशका प्रमुख उदाहरण हुन् ।

लेकाली प्रदेश अन्तरगतप्राकृतिक सौन्दर्यताले सिंगारिएको तर उत्पादनका दृष्टिकोणले कम उर्वरक क्षेत्र लेकाली प्रदेश अन्तरगत पर्दछ । प्रायः हेमन्त ऋतुमा हिमपात हुनु यस प्रदेशको विशेषता हो । लेकाली प्रदेश अन्तरगत सुन्सेरा, राप्ला, खण्डेश्वरी, घुसा, इयरकोट आदि गा. वि. स.हरू पर्दछन् ।

हिमाली प्रदेश अन्तरगत जिल्लाको उत्तर पट्टीको चीनको तिब्बत सित सीमा जोडिएको सामान्यतया बाहै महिना हिँउले ढाकिएको क्षेत्रमा उत्पादन मात्रै होइन मानिसहरूको बसोबास समेत नगण्य छ । हिँउदमा तल बेशी खलंगा तिर झर्ने र गृष्ममा फर्किने यहा बसोबास गर्ने (सौका) समुदायको प्रमुख विशेषता बोकेको ब्यास गा. वि. स. यस प्रदेश हो ज्वलन्त उदाहरण हो । यस जिल्लाको भौगोलिक बनोटमा देखिएको विविधता झैं हावापानी तथा वातावरणमा पनि विषमता देखिनु अतिसयोक्ति नहोला । तसर्थ दार्चुला जिल्लाको हावापानीलाई विविध तरिकामा विभाजन गर्न सकिन्छ ।

जिल्लाको पश्चिम दक्षिणमा नदीका समथर बेशीहरूमा उष्ण हावापानी पाईन्छ । ग्रीष्ममा अत्याधिक गर्मी र हिउदमा आंसिक रूपमा चिसो हुनु यस हावापानीको मुख्य विशेषता हो । खास गरि

गोकुलेश्वर, दत्तू लाली, उकू आदि गा.वि.स.हरु जुन समुद्र सतह देखि करिब ५१८ मी. को उचाईमा रहेका छन् त्यहां यस किसिमको हावापानी पाईन्छ।

समसितोष्ण हावापानी जिल्लाको मध्य भागमा रहेको गा.वि.स.हरुमा यस किसिमको हावापानी पाईन्छ। गृष्ममा त्यती गर्मी र हिँउदमा साहै चिसो अनुभुती नहुनु यो हावापानीको मुख्य विशेषता हो। रिठाचौपाता, शंकरपूर र छापरी आदि यस किसिमको हावापानी पाईने गा.वि.स.हरु हुन भन्न सकिन्छ। यस जिल्लामा सितोष्ण, सम सितोष्ण, अतिशीत हावापानी यस जिल्लामा ५ किसिमका वनहरु पाईन्छन् जस अनुसार कोणधारी वन, हार्डउड वन, मिश्रित वन, झाडी बुट्यान, अन्य रहेका छन्। यस जिल्लाको वनको कुल क्षेत्रफल ७२९८२.३ हेक्टर रहेको छ। जस मध्ये सामुदायिक वन क्षेत्रले ओगटेको क्षेत्रफल ३७२१.७१ हे. उपभोक्ता समितिहरुलाई हस्तान्तरण गरी सकिएको छ। आइ.सि.आइ.एम.ओ.डि. १९९७ अनुसार वन जंगलमा आसीत घर संख्या २७.५ % रहेको छ। यस जिल्ला भित्र पाइने वनस्पतिहरु मध्ये देवदार, बाज, सल्लो, साल, टुणी, उतीस, सिमल, चिउरी, लालीगुराँस, बाँस, कोइरालो, साज, सानन, धुईयो, मौनेठी, पैयो, जामुन, जस्ता वनस्पतीका साथै यार्सागुम्बा, पाँचऔले, झायाउ, भुतकेश, भोजपत्र, भ्याकुर, दालचिनी, टिमुर, पाषाणवेद, पदमचाल, दारुहल्दी, तितेपाती, लोठसल्ला, गुच्छी च्याउ, कुमकुम, सिकाकाई, सतुवा, सेतक चिनी, कुटकी, काफलबोक्रा, ओखरबोक्रा, धुपीपात, तेजपात र रिठा आदि जडिवुटी समेत रहेका छन्।

यो जिल्ला पर्यटकीय क्षेत्रमा पनि धनि रहेको छ, यस जिल्लाका प्रमुख धार्मिक तथा पर्यटकीय क्षेत्रहरुमा अपी हिमाल ७१३२ मी.(घुणा), व्यास हिमाल ६७७० मी. (व्यास), नाम्पा ६७५४ मी. (व्यास), महलको भग्नावशेष (उकु), सुरमासरोवर ताल (खण्डेश्वरी), लिपु लेक ५००० मीटर धर्मी गुफा (खण्डेश्वरी), शिखर डाढा, मालीकार्जुन, मालीकार्जुन मन्दिर मालीकार्जुन, हुनैनाथ मन्दिर हुनैनाथ, जयपुर मन्दिर रिठाचौपाता, बन्तोली मन्दिर बोहरीगाँउ, महलको भग्नावशेष देवल, गोकुलेश्वर शिव मन्दिर गोकुलेश्वर लटीनाथ मन्दिर लटीनाथ आदि रहेकाछन्।

परिच्छेद-२- भूमिका

२.१ प्रतिवेदनको पृष्ठभूमि

जिल्लाको समग्र विकासको लागि जिल्ला विकास समितिले योजना निर्माता, कार्यान्वयनकर्ता, सहजकर्ता, नीति निर्माता, नियमक, समन्वयकर्ता र निर्देशकको भूमिका निर्वाह गर्नु पर्ने व्यवस्था स्थानीय स्वायत्त शासन ऐन २०५५ र नियमावली २०५६ ले व्यवस्था गरेको छ। ऐनको दफा १९७ बमोजिम जिल्ला विकास समितिले तयार गरेको बार्षिक जिल्ला विकास योजना बमोजिम तयार भएको नीति अनुसार बजेट तथा कार्यकमहरूको कार्यान्वयन गर्ने तथा नेपाल सरकार वा दातृ निकार्यबाट प्राप्त निर्देशन अनुसार कार्यान्वयन गर्दा कार्यकम तर्जुमा गर्दा लिईएको लक्ष प्राप्ती भएको वा नभएको उपलब्धि भए नभएको विवरण स्थानीय निकाय आर्थिक प्रशासन नियमावलीको नियम ६० उप नियम (१) खण्ड (कव) प्रावधान अनुरूप जिविस भित्रबाट कार्यान्वयनमा रहेका प्रत्येक क्रियाकलापहरूको प्रत्येक आर्थिक वर्षमा मासिक चौमासिक र बार्षिक प्रगति प्रतिवेदनहरू तयार गरी सम्बन्धित निकायमा पेश गर्नु पर्ने व्यवस्था रहेकोछ सोहि अनुरूप आर्थिक वर्ष २०७०/७१ को अवधिमा जिविस दार्चुला अन्तरगत कार्यान्वयनमा रहेका विकासका क्रियाकलापहरूको छुट्टा छुट्टै तयार गरिएका लक्ष्य प्रगतिको समष्टीगत प्रतिवेदन समेत तयार गरी सम्बन्धित निकायमा पेश गर्न र ऐनको दफा २११ बमोपजम जिल्लामा आयोजना गरिन बार्षिक समीक्षा समीक्षा गोष्ठीमा प्रस्तुत गर्नुपर्ने प्रावधान रहेको छ। जस्मा नियमावलीको नियम १९३ को उपनियम (१) को खण्ड (घ) अनुसार व्यवस्था भएको विषयगत समितिको समेत समष्टीगत प्रतिवेदन तयार गरिएकोछ।

२.२ जिविसको क्षमता अभिवृद्धि सम्बन्धि क्रियाकलाप

२.२.१ रणनितिक व्यवस्थापन

- दार्चुला जिल्लाको आवधिक जिल्ला विकास योजना तयार गर्ने कार्य प्रारम्भ गरिएकोछ, उक्त कार्य अन्तरगत ईलाका स्तरीय योजना तर्जुमा गरी फिल्ड प्रतिवेदन जिल्ला विकास समितिमा पेश भएकोछ।
- आवधिक जिल्ला लघु उद्यम विकास योजना तयार गराई जिल्ला परिषदबाट स्वीकृत गरी कार्यान्वयनमा ल्याईएकोछ।
- जिल्ला विपद् व्यवस्थापन योजना २०७१ सम्बन्धित सरोकारवालाहरूका समन्वयमा तयार गराई जिल्ला परिषदबाट स्वीकृत गरी कार्यान्वयनमा ल्याईएकोछ।
- जिल्ला पाश्व चित्र २०६६ लाई अद्यावधिक गर्ने कार्य प्रारम्भ गरिएको छ।
- ३६ वटै गा.वि.स.हरूको गाउँ पाश्व चित्र निर्माण गर्न कार्यमा सहजीकरण गरिएकोछ।

- हाल सम्म धुलीगडा, डाढाकोट, भगवती, हुती, ग्वानी, घुसा, खण्डेश्वरी, खरकडा, लटीनाथ, सिप्टी, धारी, व्यास, शिखर, सुनशेरा, बोहरीगाउँ, धारी, पिपलचौरी, हिकिला, खार, ईयरकोट गाविसको गाउँ पाश्व चित्र तयार गरिएकोछ ।
- अन्य गाविसको पाश्व चित्र तयारी तत्थ्याङ्क संकलन भई बिश्लेषणको क्रममा रहेकोछ ।
- दार्चुला जिल्लालाई सन् २०१६ सम्ममा खुल्ला दिसा मुक्त क्षेत्र घोषणा गर्न रणनीतिक कार्य योजना जिल्ला परिषदबाट स्वीकृत भई कार्यान्वयनमा आएकोछ ।
- सामाजिक परिचालनको माध्यमबाट गरिवि तत्थ्याङ्क, सामाजिक नक्साङ्कन, जिल्ला गरीबी अनुगमन तथा विश्लेषण प्रणाली अनुसार गरीबी नक्शांकन अद्यावधिक गरिएकोछ ।
- अनुगमन तथा सुपरिवेक्षण कार्यविधि तयार गरी कार्यान्वयन गरिएकोछ,
- लेखा परिक्षण कार्य विधि अद्यावधिक गरी कार्यान्वयनमा ल्याईएकोछ,
- जिल्लाको आन्तरिक स्रोत बृद्धि तथा व्यवस्थापन कार्य विधि स्वीकृत गराई स्रोत विश्लेषण कार्यदल गठन भई कार्य प्रारम्भ गरिएकोछ,
- आवधिक जिल्ला विकास योजना २०७२/७३–२०७६/७७ तयार भई कार्यान्वयनमा ल्याईएकोछ,
- पञ्च वर्षीय खाद्य सुरक्षा रणनीतिक योजना २०७२/७३–२०७६/७७ तयार भई कार्यान्वयनमा ल्याईएकोछ ।

२.२.२ संगठनात्मक ढाँचा कार्य पद्धति

जि.वि.स. दार्चुलाको मौजुदा संगठनात्मक ढाँचा तपसील बमोजिमका रहेको र जिल्ला विकास समितिको संगठनात्मक स्थिति विश्लेषण गरी तयार गरीएको OD जिल्ला परिषदबाट स्वीकृत गरी कार्यान्वयनमा ल्याउने प्रक्रिया थालनी भएकोछ, लागु गरिएकोछ ।

मौजुद संगठनात्मक ढाँचा अनुसार कर्मचारी तथा दरबन्दी व्यवस्थापन

१. स्थानिय विकास अधिकारी १ जना,
२. योजना तथा प्रशासकिय अधिकृत १ जना, रिक्त
३. कार्यक्रम अधिकृत ३ जना,
४. सहायक स्तर पांचौ तहमा (लेखापाल २, प्रशासनिकमा २ र ओभरसियर १) ५जना,
५. सहायक स्तर चौथो तहमा (प्राविधिक ३, अन्य ८) ११ जना,
६. तृतीय तहमा २ जना
७. पियन ८ जना

८. सवारी चालक १ जना गरी कुल ३२ जना

परिमार्जित संगठनात्मक ढाँचा अनुसार कर्मचारी तथा दरबन्दी व्यवस्थापन

१. स्थानिय विकास अधिकारी १ जना,
२. योजना तथा प्रशासकिय अधिकृत १ जना, रिक्त
३. अधिकृत स्तर ६ जना (लेखा अधिकृत, आन्तरिक लेखा परिक्षण अधिकृत, कार्यक्रम अधिकृत)
४. सहायक स्तर पांचौ तह १० जना (लेखापाल १, प्रशासनिक, प्राविधिक),
५. सहायक स्तर चौथो तह ११ जना खरिदार (प्रशासनिक , प्राविधिक),
६. सवारी चालक १ जना
७. पियन ८ जना गरी जम्मा ३८ जना

२.२.३ क्षमता विकास योजना (मानवीय संशाधन विकास)

जिल्ला विकास समितिको क्षमता अभिवृद्धि गर्ने उद्देश्यले जिल्ला विकास समितिको क्षमता विकास योजना अनुसार आपुर्तिमा आधारित तथा मागमा आधारित क्रियाकलाप अन्तरगत कर्मचारी, राजनैतिक दल, उपभोक्ता समिति तथा सरोकारवालाहरुको क्षमता अभिवृद्धि सम्बन्धि क्रियाकलापहरु कार्यान्वयनमा ल्याईएकोछ ।

जिल्ला विकास समिति र अन्तरगतका परियोजना तथा कार्यक्रम अन्तरगत मानव संशाधन विकास कोष तथा अन्य शिर्षकहरु मार्फत क्षमता विकास सम्बन्धि देहाय बमोजिम विभिन्न क्रियाकलापहरु संचालन गरीएकाछन् ।

- गाविस न्यूनतम् शर्तमापन तथा कार्य सम्पादन मुल्यांकनकर्ता तालीम,
- गाविस सचिव र सामाजिक परिचालकहरुकालागि योजना तर्जुमा तथा निर्देशिका कार्यान्वयन सम्बन्धि तालीम,
- सामाजिक परिचालकहरुकालागि लेखा परिक्षण सम्बन्धि तालीम,
- अगुवा कृषकहरुकोलागि घरवारी व्यवस्थापन तालीम
- महिलाहरुको नेतृत्व विकास तालीम,
- गाविस सचिव तथा सामाजिक परिचालकहरुकोलागि सरसफाई सम्बन्धि तालीम,
- लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण सम्बन्धि तालीम
- बालमैत्री स्थानीय शासन सम्बन्धि तालीम
- गाविसका सहायक कर्चारीहरुकोलागि लेखा व्यवस्थापन तालीम
- राजनैतिक दल तथा कर्मचारीहरुकोलागि न्यूनतम् शर्तमापन तथा कार्य सम्पादन तालीम
- जलस्रोत व्यवस्थापन तालीम
- अगुवा कृषक तालीम
- मर्मत सम्भार कार्यकर्ता तालीम

२.२.४ गुनासो अभिलेख व्यवस्थापन

- जिल्ला विकास समिति अन्तरगत कार्यान्वयनमा रहेको कार्यक्रम तथा क्रियाकलाप वा अन्य विषय संग सम्बन्धित जिविसमा प्राप्त हुने गुनासो तथा उजुरी उपर सुनवाई गर्न जिविसका सामाजिक विकास अधिकृतलाई गुनासो सुन्ने अधिकारी तोकिएको छ र सोहि अनुसार गुनासो सम्बन्धि अभिलेख व्यवस्थापन गर्ने व्यवस्था मिलाईएकोछ ।
- जिल्ला विकास समितिमा जिल्ला भित्रबाट प्राप्त हुने गुनासो र अखिलयार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग बाट प्राप्त हुने गुनासोहरु माथि आवश्यक कार्वाही गरिएको छ ।
- आ.व. २०७२/७३ मा मात्र अखिलयार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगबाट १६ वटा र सतर्कता केन्द्रबाट १ वटा गुनासो प्राप्त भई १४ वटा सम्बोधन भई ६ वटा गुनासोहरु अखिलयार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगबाट फछ्यौट भएकाछन् ।

२.२.५ अभिलेख तथा बैठक व्यवस्थापन

जिविसले वर्तमान परिप्रेक्षमा स्थानीय विकास अधिकारी माथी जि.वि.स.को सभापति समेतको पदिय जिम्मेवारी रहेको र जिल्लामा मौजुदा राजनैतिक दलहरुको परामर्श अनुसार कार्य गर्ने उल्लेख भए बमोजिम जिविसले गर्ने कार्यहरुमा राजनैतिक दलका प्रतिनिधिहरु, नागरिक समाज सहितको राय परामर्श सुझावकालागी आवश्यकता अनुसार बैठक वस्ने र सो बैठकबाट प्राप्त सुझाव तथा परामर्शका आधारमा जि.वि.स.ले आफ्नो कार्यक्रम कार्यान्वयनको कार्य शैली अगाडी बढाई कार्यान्वयन गर्ने प्रक्रियालाई निरन्तरता दिईएकोछ । आ.ब. २०७२/७३ मा राजनैतिक दल नागरिक समाज सहितको परामर्श बैठक १२ पटक, जि.वि.स.को बैठक ७ पटक, राजनैतिक दल, विषयगत कार्यालय, गैसस लगायत अन्य सरोकारवाला सहितको सहभागितात्मक योजना तर्जुमा तथा एकिकृत योजना तर्जुमा बैठक ५ वटा, जिल्ला परिषद बैठक १ पटक बार्षिक समीक्षा बैठक १ पटक बसी कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्ने परम्परालाई निरन्तरता दिईएकोछ ।

जि.वि.स.को सम्पूर्ण कार्य सम्पादनलाई चुस्त दुरुस्त बनाउन कर्मचारीहरुको बैठक महिनामा एक पटक वस्ने गरेको छ भने फाँट प्रमुखहरुको बैठक आवश्यकता अनुसार वस्ने गरेको छ । उक्त बैठकमा जिविसको कार्यसम्पादनमा के, कसरी प्रभावकारिता अभिवृद्धि गर्न सकिन्दू तथा फाँटमा देखिएका समस्या समाधानका उपाय पहिल्याउन आवश्यक छलफल गर्ने गरिएको छ । यस आ.ब. २०७२/७३ मा जिविस अन्तरगतका शाखा प्रमुखहरुको बैठक ४ पटक र गा.वि.स. सचिवहरु सहित जि.वि.स. कर्मचारीहरुको स्टाफ बैठक ११ पटक बसी आवश्यक महत्वपूर्ण निर्णयहरु गरिएको छ । उक्त बैठकहरु सम्बन्ध अभिलेख जिल्ला विकास समितिको बैठक शाखामा अभिलेखिकृत गरिएकोछ ।

यस आ.ब. २०७२/७३ मा जिविस अन्तरगत १०६ वटा “घ” वर्ग ईजाजत पत्र नवीकरण, १७ संस्था दार्ता सिफारिस, ५३ वटा संस्था नवीकरण सिफारिस र ११११ वटा बहुयात्रा अनुमति पत्र सिफारिस गरिएका छन् ।

२.२.६ लेखा तथा आर्थिक व्यावस्थापन

- जिल्ला विकास कोष DDF (ग-४ समुहको) खाता पूर्ण रूपमा कार्यान्वयन गरिएको छ ।
- लेखा प्याकेजको Oricle Software अनुसार लेखा व्यवस्थापन गरिएको छ ।
- जि.वि.स.ले गर्ने लेखाका सबै कार्य कम्प्यूटर मार्फत गर्ने व्यवस्था मिलाईएकोछ । तर पूर्ण रूपमा अभै कम्प्यूटर प्रणालीबाट नै सबै कार्य हुन सकेको छैन ।
- जिविसको आन्तरिक आय अभिवृद्धिकालागी जि.वि.स., जिल्ला वन कार्यालय, जिल्ला प्रशासन, उद्योग वाणिज्य संघ, निर्माण व्यावसायी संघ लगायत सर्व राजनैतिक दलका प्रतिनिधि सहित आन्तरीक आय बढाउन व्यापक छलफल गरि स्थानीय स्वायत्त शासन ऐन तथा नियमावलीमा भएको व्यवस्था बमोजिम स्थानीय विकास शुल्क, कर, एवम् दस्तुर संकलनका लागी दररेट कायम गरि जिल्ला परिषदबाट पारित गरिए बमोजिम राजश्व संकलन गर्ने कार्य शुरू गरिएको छ तथा स्रोत खोजी तथा

विश्लेषणकोलागि जिविस आन्तरिक लेखा परिक्षण शाखा प्रमुखको नेतृत्वमा कार्यदल गठन गरिएको छ ।

- बिगत वर्षहरूको आन्तरिक आयलाई हेर्दा यस वर्षको आन्तरिक आयमा बृद्धि भएको छ । यस आ.ब.को कुल तुलनामा आन्तरिक आय तथा राजश्व बाँडफाँडबाट भएको बृद्धि भएकोछ ।
- जिल्ला विकास समिति तथा अन्तरगतका कार्यक्रमहरूमा पेशकी बरुजुको फछ्यौटको २४.२ प्रतिशत भएकोछ ।

२.२.७ घटना दर्ता तथा पञ्जीकरण अभिलेख व्यवस्थापन

- जिल्ला विकास समितिको कार्यालयमा पञ्जीकरण शाखाले घटना दर्ता तथा पञ्जीकरण सम्बन्धी अभिलेख व्यवस्थापन गर्ने व्यवस्था मिलाईएकोछ । उक्त शाखाले सबै गाविस र नगरपालीकाबाट प्राप्त तथ्याङ्कहरू विश्लेषण गरि प्रतिवेदन तयार गरिएको छ, सो प्रतिवेदन अनुसार २०७१ सालमा जन्म दर्ता मृत्यु दर्ता विवाह दर्ता बसाई सराई दर्ता र सम्बन्धी विच्छेद दर्ता भएका छन् साथै उक्त शाखाले सामाजिक सुरक्षा भत्ता सम्बन्धी अभिलेख समेत व्यवस्थापन गरिएको छ ।
- २०७२ चैत्र मसान्त सम्म दार्चुला जिल्लामा ६८४० जन्म दर्ता ६९० मृत्यु दर्ता ८७३ विवाह दर्ता र १०६१ बसाईसराई दर्ता भएको अभिलेख रहेकोछ, र सम्बन्धी विच्छेदको कुनै घटना दर्ता भएको छैन ।
- जेष्ठ, नागरिक, अशक्त अपाङ्ग, लापोन्मुखजाति तथा एकल महिला सुरक्षा व्यवस्था कार्यक्रम अन्तरगत अन्तरगत आ.ब. २०७२/७३ मा सामाजिक सुरक्षा भत्ता पाउने कुल संख्या ११२२२ जनालाई ८ करोड ९६ लाख ७८ हजार वितरण गरिएको छ भने आ.ब. २०७२/७३ मा जेष्ठ नागरिक दलीत ७९६ जना जेष्ठ नागरिक अन्य ४७७९ जना, एकल माहिला १२० जना विधवा ३०८४ जना अशक्त अपाङ्ग ३२४ जना, लोपोन्मुख आदिवासी जनजाति १८ जना ११२२२ जनाको अभिलेख व्यवस्थापन गरिएकोछ ।

२.२.८ योजना अभिलेख व्यवस्थापन तथा कार्यक्रमहरू

- जिल्ला प्राविधिक कार्यालयको प्राविधिक सहयोगमा यस शाखा अन्तरगत जिल्ला भरिका योजनाहरूको सम्भाव्यता अध्ययन, सर्वेक्षण, डिजाईन तथा नक्शांकन गर्ने र यो सम्झौता गर्ने कार्य दुरुस्त गरेको छ साथै योजना सम्बन्धी सम्पूर्ण अभिलेख व्यवस्थापन गर्ने व्यवस्था मिलाईएकोछ ।
- जिल्ला भित्र विभिन्न कार्यक्रम तथा शिर्षक अन्तरगत कार्यान्वयनमा रहेका योजनाहरूको अनुगमन मुल्याङ्कन गराई योजना फरफारक तथा हस्तान्तरण गर्ने कार्य नियमित सम्पन्न गरेकोछ ।
- जिल्ला विकास समिति अन्तरगत कार्यान्वयनमा रहेका नियमित कार्यक्रमहरू बाहेक विभिन्न दातृ निकाय र नेपाल सरकारबाट प्राप्त अनुदानबाट देहाय बमोजिम मुख्य कार्यक्रमहरू कार्यान्वयनमा रहेकाछन् ।
 - ✓ बिकेन्द्रित ग्रामीण पुर्वाधार तथा जीवीकोपार्जन कार्यक्रम (DRILP)
 - ✓ ग्रामीण जलस्रोत व्यवस्थापन परियोजन (RVWRMP)
 - ✓ ग्रामीण सामुदायिक पुर्वाधार विकास कार्यक्रम (RCIW)
 - ✓ स्थानीय शासन तथा सामुदायिक विकास कार्यक्रम (LGCDP)
 - ✓ आर्थिक केन्द्र तथा दुई जिल्ला जोड्ने सङ्कर आयोजना

- ✓ झो. पुल, कृषि सडक, खानेपानी, साना सिंचाई, पर्यटन पुर्वाधार विकास, पुर्ननिर्माण तथा पुर्नस्थापना, शान्तीकोलागि विकास, भारतीय दुतावास अन्तरगतको कार्यकमहरु लगायत अन्य विकास निर्माणका तथा आयआर्जनका क्रियाकलापहरु ।

२.२.९ सूचना तथा अभिलेख केन्द्र व्यवस्थापन

- जि.वि.स.मा सूचना तथा अभिलेख व्यवस्थापन केन्द्र स्थापना गरी आवश्यक अभिलेखहरु व्यवस्थापन गर्ने व्यवस्था मिलाईएको छ,
- दार्चुला जिल्लाको आवधिक जिल्ला विकास योजना तयार गर्ने कार्य प्रारम्भ गरिएकोछ उक्त कार्य अन्तरगत ईलाका स्तरीय योजना तर्जुमा गरी फिल्ड प्रतिवेदन जिल्ला विकास समितिमा पेश भएकोछ,
- आवधिक जिल्ला लघु उद्यम विकास योजना तयार गराई जिल्ला परिषदबाट स्वीकृत गरी कार्यान्वयनमा ल्याईएकोछ,
- जिल्ला विपद् व्यवस्थापन योजना २०७१ सम्बन्धित सरोकारवालाहरुका समन्वयमा तयार गराई जिल्ला परिषदबाट स्वीकृत गरी कार्यान्वयनमा ल्याईएकोछ,
- जिल्ला पाश्वर्व चित्र २०६६ लाई अद्यावधिक गर्ने कार्य प्रारम्भ गरिएको छ,
- ३६ वटै गा.वि.स.हरुको गाउँ पाश्वर्व चित्र निर्माण गर्ने कार्यमा सहजीकरण गरिएकोछ,
- हाल सम्म धुलीगडा, डाढाकोट, भगवती, हुती, ग्वानी, घुसा, खण्डेश्वरी, खरकडा, लटीनाथ, सिप्टी, धारी, व्यास, शिखर, सुनशेरा बोहरीगाउँ गाविसको गाउँ पाश्वर्व चित्र अभिलेख केन्द्रमा राखिएकोछ,
- जिल्ला विकास समिति दार्चुलाको website नियमित अध्यावधिक गरिएकोछ,
- जिल्ला परिषदबाट स्वीकृत भएका सम्पूर्ण नीति, रणनीति तथा कार्य विधिहरु जिल्लाको website मा अभिलेखिकृत गरिएकोछ,
- जिविसका प्राप्त मलेप प्रतिवेदन लगायत अन्य प्रतिवेदनहरु सूचना तथा अभिलेख केन्द्रमा व्यवस्थापन गर्नुको साथै Website मा समेत अभिलेखिकृत गरिएका छन्,
- जिल्ला गरीबी अनुगमन तथा विशलेषण प्रणाली DPMAS Software अनुसार गरीबी नक्शांकन अद्यावधिक गरिएकोछ,
- GIS प्रणालीलाई अध्यावधिक गर्ने कार्य निरन्तर भएकोछ तर दक्ष जन शक्तिको अभावमा नियमित हुन सकेको छैन् ।
- जिल्ला विकास समितिको कार्यालयमा रहेको सुचना केन्द्रलाई व्यवस्थापन गर्ने कार्य विवरण सहितको कर्मचारी व्यवस्थापन गरि जिम्मेवारी थप गरिएकोछ ।
- आवधिक जिल्ला विकास योजना २०७२/७३–२०७६/७७ तयार भई कार्यान्वयनमा ल्याईएकोछ,
- पञ्च वर्षिय खाद्य सुरक्षा रणनीतिक योजना २०७२/७३–२०७६/७७ तयार भई कार्यान्वयनमा ल्याईएकोछ ।

परिच्छेद - ३- प्रगति विवरण

३.१ जिविस र अन्तर्गत संचालित विभिन्न कार्यक्रमहरुको भौतिक तथा वित्तीय प्रगति विवरण

➤ आ.ब २०७२/७३ मा जिविस र यस अन्तर्गत संचालित विभिन्न कार्यक्रमहरुको पुजीगत बजेट अन्तरगत बार्षिक भौतिक तथा वित्तीय प्रगति विवरण यस प्रकार रहेकोछ ।

➤ बजेट रु. हजारमा

क्र सं.	कार्यक्रम र परियोजना(अन्तरिक आयको समेत)	बार्षिक लक्ष			यस चौमासिक सम्म निकासा			यस चौमासिक सम्मको खर्च			प्रगति		फिज
		पुँजिगत	चालु	जम्मा	पूँजिगत	चालु	जम्मा	पूँजिगत	चालु	जम्मा	वित्तीय	भौतिक	
१	जिल्ला विकास समिति अनुदान थप अनुदान सहित	४९००	३३३७८	३८२७८	४७६३	३१४७२	३६२३५	४७६३	३१४७२	३६२३५	१४.६६	१००००	२०४२९
२	गाउ विकास समिति अनुदान कार्यक्रम	६३६७०	१६२६६	७९९३६	६३६७०	१६२६६	७९९३६	६३६७०	१६२६६	७९९३६	१००००	१००००	००
३	स्थानीय शासन तथा सामुदायिक विकास कार्यक्रम	०	२३७७६	२३७७६		२०९०४	२०९०४		२०९०४	२०९०४	८७९२	९३५५	२८७२२
४	ग्रामीण खा.पा. तथा सरसफाई आयोजना	६५००	३०३३	९५३३	६२६६	२६७१	८९३७	६२६६	२६७१	८९३७	९३७५	१४.११	५५५६
५	ग्रामीण सामुदायिक पूर्वाधार विकास कार्यक्रम (RCIW)	१५५००	२१००	१७६००	१४८८१	२०९९	१६९८०	१४८८१	२०९९	१६९८०	९६४८	१००००	
६	झो.पू. क्षेत्रगत कार्यक्रम	२१९५९	०	२१९५९	१८०७२		१८०७२	१८०७२		१८०७२	८२३०	७७००	३८८७३
७	स्थानीय यातायात पूर्वाधार क्षेत्रगत कार्यक्रम	२२२००	०	२२२००	१९०९९		१९०९९	१९०९९		१९०९९	८६०३	१४.६०	३१०११
८	ग्रामीण जलश्रोत व्यवस्थापन परियोजना (RVWRMP)	१९७०१	११७६०	३१४६१	१९५१४	११७१६	३१२३१	१९५१४	११७१६	३१२३१	९९२७	१००००	
९	पुर्निमाण तथा पुर्नस्थापना कार्यक्रम	१८६७०	०	१८६७०	१०२१९		१०२१९	१०२१९		१०२१९	५४.७४	९९२७	८४५०९
१०	आर्थिक केन्द्र तथा दुई जिल्ला जोड्ने सडकहरु	६५७४	०	६५७४	६२५०		६२५०	६२५०		६२५०	९५०७	१८.२०	३२४.१
११	पर्यटन पूर्वाधार विकास कार्यक्रम	८२००	०	८२००	८२००		८२००	८२००		८१९९६	१००००	९६७७	०.४

बार्षिक प्रगति विवरण २०७२/७३

क्र सं.	कार्यक्रम र परियोजना(आन्तरिक आयको समेत)	बार्षिक लक्ष			यस चौमासिक सम्म निकासा			यस चौमासिक सम्मको खर्च			प्रगति		फिज
		पूँजिगत	चालु	जम्मा	पूँजिगत	चालु	जम्मा	पूँजिगत	चालु	जम्मा	वित्तीय	भौतिक	
१२	विकेन्द्रित ग्रामीण पूर्वाधार जीवीकोपार्जन आयोजना (DRILP)	२५४५१	४२८०	२९७३१	१४१९६	३९६०	१८१५७	१४१९६	३९६०	१८१५७	६१०७	५०००	११५७४.७
१३	संस्कृति प्रवर्धन कार्यक्रम	२१००	०	२१००	२०८४		२०८४	२०८४		२०८४	१९२४	१९२४	१६०
१४	निर्वाचन क्षेत्र विकाचस कार्यक्रम	१९०००	०	१९०००	१७७२६		१७७२६	१७७२६		१७७२६	९८३०	९२९५	१२७३९
१५	साना सिंचाई तथा नदी नियन्त्रण	५०००	०	५०००	५७५७		५७५७	५७५७		४९७०	१९४०	१९४०	३००
१६	स्थानीय स्तरका सडक पुल तथा ग्रामीण पहुँच सुधार कार्यक्रम	१६६००	०	१६६००	७०३५		७०३५	७०३५		७०३५	४२३८	७४९	९५६५२
१७	शान्तिकोलागि विकास कार्यक्रम	४२४०	०	४२४०	३८७१		३८७१	३८७१		३८७१	११२९	१७१३	३६९४
१८	दुर्गम क्षेत्र विकास कार्यक्रम	५०००	१२६८	६३६८	३९०३	१२६६	५२६९	३९०३	१२६६	५२६९	८२७४	१००००	१०९९२
१९	गरीब संग विश्वेश्वर कार्यक्रम	०	११४५	११४५		१०२६	१०२६		१०२६	१०२६	८९६३	१००००	११८.७
२०	सडक बोर्ड कार्यक्रम	१६८५	०	१६८५	१२११		१२११	१२११		१२११	७७८५	७७८५	४७४.४
२१	राष्ट्रिय युवा परिचालन (युवा तथा खेलकूद)	०	६६५	६६५		३९	३९		३९	३९	५८६	५८६	६२६०
२२	जेठ नागरिक, अ.अ.लो.जाती तथा एकल महिला सुरक्षा व्यवस्था कार्यक्रम	०	१०९४३	१०९४३		८९६७८	८९६७८		८९६७८	८९६७८	९८६१	९८६१	१२६४६
२३	राष्ट्रिय विकास स्वयम् सेवक	०	५६३	५६३		२८१	२८१		२८१	२८१	४९९०	४९९०	२८२३
२४	उपेक्षित, उत्पीडीत दलित वर्ग उत्थान समिति कार्यक्रम	०	२७५	२७५		२७५	२७५		२७५	२७५	१००००	१००००	००
२५	बादी समुदाय उत्थान कार्यक्रम	०	२००	२००		२००	२००		२००	२००	१००००	१००००	००
२६	स्थानीय निकाय वित्तीय	०	३२६	३२६		२९६	२९६		२९६	२९६	६६२६	६६२६	११०.०

बार्षिक प्रगति विवरण २०७२/७३

क्र सं.	कार्यक्रम र परियोजना(आन्तरिक आयको समेत)	बार्षिक लक्ष			यस चौमासिक सम्म निकासा			यस चौमासिक सम्मको खर्च			प्रगति		फिज
		पूँजिगत	चालु	जम्मा	पूँजिगत	चालु	जम्मा	पूँजिगत	चालु	जम्मा	वित्तीय	भौतिक	
	आयोग												
२७	स्थानीय शान्ति समिति	०	६१०	६१०		६१०	६१०		६१०	६१०	१००००	१००००	०.०
२८	भारतीय राजदुतावास	३१५६४	०	३१५६४	७४४३		७४४३	७४४३		७४४३	२३५८	२३५८	०.०
	केन्द्रिय जम्मा	२९८५१५	११०६८९	४८९२०३	२३४१५९	१८२७८१	४१६९४०	२३४१५९	१८२७८१	४१६९८३	८५०७	८२७१	४८०७८८
१	जिल्ला विकास समिति आन्तरिक कोष	०	८५११	८५११		४४००	४४००		४३७९	४३७९	५७४५	१००	
२	सचित विदा	०	०	०			०			०	०००	०	
३	उपचार खर्च	०	०	०			०			०	०००	०	
	आन्तरिक जम्मा	०	८५११	८५११	०	४४००	४४००	०	४३७९	४३७९	५७४५	१००	०
	कुल जम्मा	२९८५१५	११०२००	४९७७१५	२३४१५९	१८२७८१	४२९३४०	२३४१५९	१८२७८०	४२०५३२	८४४९	९१२६	४८०७९

३.२ एकिकृत प्रगति विवरण

जिल्ला विकास समिति अन्तरगतका कार्यक्रम तथा परियोजनाहरूको एकिकृत प्रगति विवरण देहाय बमोजिम रहेकोछ ।

बजेट रु.हजारमा

क्र सं.	कार्यक्रम र परियोजना(आन्तरिक आयको समेत)	विनियोजित बजेट			यथार्थ निकासा			यथार्थ खर्च			खर्च प्रतिशत		
		पूँजिगत	चालु	जम्मा	पूँजिगत	चालु	जम्मा	पूँजिगत	चालु	जम्मा	पूँजिगत	चालु	जम्मा
१	जिल्ला विकास समिति अनुदान थप अनुदान सहित	४१००	३२३७८	३८२७८	४१००	३२३७८	३८२७८	४७६३	३१४७२	३६२३५	१७२०	१४.२९	१४.६६
२	गाउ विकास समिति अनुदान कार्यक्रम	६३६७०	१६२६६	७९९३६	६३६७०	१६२६६	७९९३६	६३६७०	१६२६६	७९९३६	१००००	१००००	१००००
३	स्थानीय शासन तथा सामुदायिक विकास कार्यक्रम	०	२३७७६	२३७७६		२०९०४	२०९०४		२०९०४	२०९०४	०००	८७९२	८७९२
४	ग्रामीण खा.पा. तथा सरसफाई आयोजना	६५००	३०३३	९५३३	६५००	२६७१	९१७१	६२६६	२६७१	८९३७	९६४०	८८०७	९३७५
५	ग्रामीण सामुदायिक पूर्वाधार विकास कार्यक्रम (RCIW)	१५५००	२१००	१७६००	१४८८१	२१००	१६९८१	१४८८१	२०९९	१६९८०	१६०१	११९४	१६४८
६	झो.पू. क्षेत्रगत कार्यक्रम	२१९५९	०	२१९५९	१८०७२		१८०७२	१८०७२		१८०७२	८२३०	०००	८२३०

बार्षिक प्रगति विवरण २०७२/७३

क्र सं.	कार्यक्रम र परियोजना(आन्तरिक आयको समेत)	विनियोजित बजेट			यथार्थ निकासा			यथार्थ खर्च			खर्च प्रतिशत		
		पूँजिगत	चालु	जम्मा	पूँजिगत	चालु	जम्मा	पूँजिगत	चालु	जम्मा	पूँजिगत	चालु	जम्मा
७	स्थानीय यातायात पूर्वाधार क्षेत्रगत कार्यक्रम	२२२००	०	२२२००	१९०९९		१९०९९	१९०९९		१९०९९	८६०३	०००	८६०३
८	ग्रामीण जलश्रोत व्यवस्थापन परियोजना (RVWRMP)	१९७०१	११७६०	३१४६१	१९५७४	११७१६	३१२३१	१९५७४	११७१६	३१२३१	९९०५	९९६	९९२७
९	पुर्ननिर्माण तथा पुर्नस्थापना कार्यक्रम	१८६७०	०	१८६७०	१०२१९		१०२१९	१०२१९		१०२१९	५४७४	०००	५४७४
१०	आर्थिक केन्द्र तथा दुई जिल्ला जोड्ने सडकहरू	६५७४	०	६५७४	६२५०		६२५०	६२५०		६२५०	९५०७	०००	९५०७
११	पर्यटन पूर्वाधार विकास कार्यक्रम	८२००	०	८२००	८२००		८२००	८२००		८१९६	१००००	०००	१००००
१२	विकेन्द्रित ग्रामीण पूर्वाधार जीवीकोपार्जन आयोजना (DRILP)	२५४५१	४२८०	२९७३१	१४१९६	३९६०	१८१५७	१४१९६	३९६०	१८१५७	५६	९३	६१
१३	संस्कृति प्रवर्धन कार्यक्रम	२१००	०	२१००	२१००		२१००	२०८४		२०८४	९९	०	९९
१४	निर्वाचन क्षेत्र विकास कार्यक्रम	१९०००	०	१९०००	१७७२६		१७७२६	१७७२६		१७७२६	९३	०	९३
१५	साना सिंचाई तथा नदी नियन्त्रण	५०००	०	५०००	४९७०		४९७०	५७५७		४९७०	११५	०	११
१६	स्थानीय स्तरका सडक पुल तथा ग्रामीण पहुँच सुधार कार्यक्रम	१६६००	०	१६६००	७०३५		७०३५	७०३५		७०३५	४२	०	४२
१७	शान्तिकोलागि विकास कार्यक्रम	४२४०	०	४२४०	३८७१		३८७१	३८७१		३८७१	९१	०	९१
१८	दुर्गम क्षेत्र विकास कार्यक्रम	५०००	१३६८	६३६८	३१०३	१३६६	५२६९	३१०३	१३६६	५२६९	७८	१००	८२
१९	गरीब संग विश्वेश्वर कार्यक्रम	०	११४५	११४५		१०२६	१०२६		१०२६	१०२६	०	१०	१०
२०	सडक बोर्ड कार्यक्रम	१६८५	०	१६८५	१२११		१२११	१२११		१२११	७२	०	७२
२१	राष्ट्रिय युवा परिचालन (युवा तथा खेलकूद)	०	६६५	६६५	०	३९	३९		३९	३९	०	६	६
२२	जेष्ठ नागरिक, अ.अ.लो.जाती तथा एकल महिला सुरक्षा व्यवस्था	०	१०१४३	१०१४३	०	८९६७८	८९६७८		८९६७८	८९६७८	०	९९	९९

बार्षिक प्रगति विवरण २०७२/७३

क्र सं.	कार्यक्रम र परियोजना(आन्तरिक आयको समेत)	विनियोजित बजेट			यथार्थ निकासा			यथार्थ खर्च			खर्च प्रतिशत		
		पूँजिगत	चालु	जम्मा	पूँजिगत	चालु	जम्मा	पूँजिगत	चालु	जम्मा	पूँजिगत	चालु	जम्मा
	कार्यक्रम												
२३	राष्ट्रिय विकास स्वयम् सेवक	०	५६३	५६३	०	२८१	२८१		२८१	२८१	०	५०	५०
२४	उपेक्षित, उत्पीडीत दलित वर्ग उत्थान समिति कार्यक्रम	०	२७५	२७५	०	२७५	२७५		२७५	२७५	०	१००	१००
२५	बादी समुदाय उत्थान कार्यक्रम	०	२००	२००	०	२००	२००		२००	२००	०	१००	१००
२६	स्थानीय निकाय वित्तीय आयोग	०	३२६	३२६		३२६	३२६		२१६	२१६	०	६६	६६
२७	स्थानीय शान्ति समिति	०	६१०	६१०		६१०	६१०		६१०	६१०	०	१००	१००
२८	भारतीय राजदुतावास	३१५६४	०	३१५६४	७४४३	०	७४४३	७४४३		७४४३	२४	०	२४
	केन्द्रिय जम्मा	२९८५१५	११०६८९	४८९२०३	२३३७५९	१८४७९८	४९८५५७	२३४९५९	१८२७८१	४९६९५३	७८	९६	८५
१	जिल्ला विकास समिति आन्तरिक कोष	०	८५११	८५११		४४००	४४००		४३७९	४३७९	०	५१	५१
२	सचित विदा	०	०	०			०			०	०	०	०
३	उपचार खर्च	०	०	०			०			०	०	०	०
	आन्तरिक जम्मा	०	८५११	८५११	०	४४००	४४००	०	४३७९	४३७९	०	५१	५१
	कुल जम्मा	२९८५१५	११९२००	४९७७५९	२३३७५९	१८९१९८	४२२९५७	२३४९५९	१८७१६०	४२०५३२	७८	९४	८४४९

- जिल्ला विकास समिति तथा अन्तरगतका कार्यक्रम तथा परियोजनाहरूको एकिकृत प्रगति विवरण अनुसार केन्द्रिय बजेट तर्फ पुँजिगत र चालु शिर्षकहरूमा विनियोजन भएको कुल बार्षिक बजेट ४८ करोड ९२ लाख ०३ हजार मध्ये जम्मा ४१ करोड ४१ लाख ५३ खर्च गरिएको छ जुन ८५ प्रतिशत वित्तीय प्रगति रहेकोछ,
- जिल्ला विकास समितिको आन्तरिक कोष तर्फ कुल ५१.०० वित्तीय प्रगति भएको देखिन्छ ।

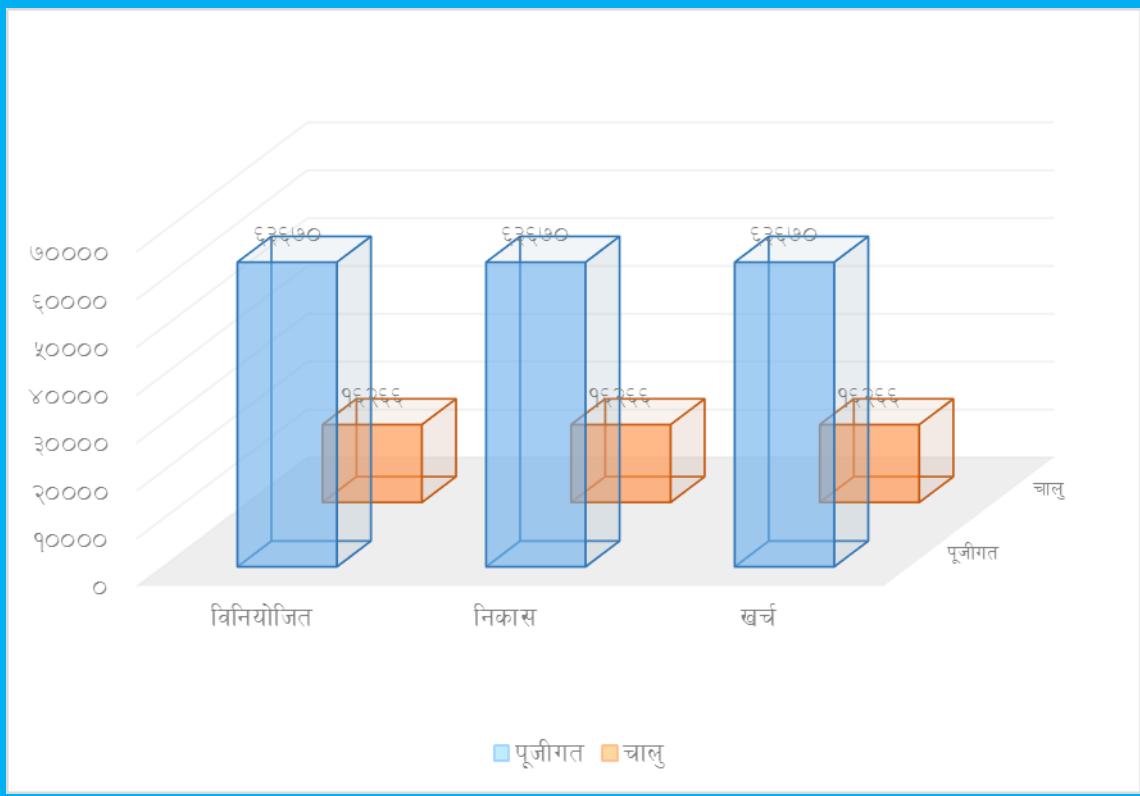
जिल्ला विकास समिति अन्तरगत सञ्चालीत अन्य कार्यक्रम तथा आयोजनाको भौतीक तथा वित्तीय प्रगति अनुसुचिमा संलग्न रहेकोछ ।

३.३ आन्तरिक आय तर्फ राजश्व बाँडफाड सहितको प्रगति

आन्तरिक आय तर्फ राजश्व बाँडफाड सहितको प्रगति देहाय बमोजिम रहेको छ ।

क्र.सं.	बजेट शिर्षक	शिर्षक नं. ४१०३ ग ४-३	शिर्षक नं. ४१०४ ग ४-४	हाल सम्मको जम्मा	कैफियत
१	वन जन्य स्थानिय कर	७७५६३००		७७५६३००	
२	निर्माण व्यवसायी स्थानिय कर	२३५५००१००		२३५५००१००	
३	माछामार्ने अनुमती कर	०१००		०१००	
४	सिफारिस दस्तुर	६९०००१००		६९०००१००	
५	रजिष्ट्रेशन दस्तुर	०१००	१९०१दद७।४२	१९०१दद७।४२	
६	पर्यटक प्रवेश दस्तुर	०१००		०१००	
७	जल विद्युत रोयल्टी	०१००		०१००	
८	वनक्षेत्र बाट रोयल्टी (अपी नाम्पा र वन कार्यालय)	०१००	१द९९४९५००	१द९९४९५००	
९	गा.वि.स. मालपोत	७२८४९५१		७२८४९५१	
१०	धरौटी जफत	०१००		०१००	
११	रजिष्ट्रेशन फारम विक्री	१४१३०१००		१४१३०१००	
१२	टेण्डर फारम विक्री	८६४००१००		८६४००१००	
१३	लिलाम विक्री	०१००		०१००	
१४	परिचयपत्र सिफारिस	५५५५०१००		५५५५०१००	
१५	विविध	६९८६३००		६९८६३००	
	जम्मा	६८०८५५५१	३७२९३०२।४२	४४०२१५७।९३	
	गत आ.ब.को अ.ल्या.	६०६०३७।२६	१९०४५७।०५	७९६४९।४।३१	
	कुल जम्मा	१२८६८।९२।७७	३९९७५७।४७	५१९८६५।२४	
	खर्च खाता ट्रान्सफर	११२२५००१००	३२६३९६।४१००	४३८७।४६।४१००	
	२०७३ असार बाकी	१६३३।९२।७७	६४७।७९५।४७	८१११।८।२४	

३.४ गाउँ विकास समिति अनुदान तर्फको प्रगति

३.५ सामाजिक सुरक्षाको प्रगति विवरण

जेष्ठ नागरिक, अशक्त अपाङ्ग लापोन्मुख जाती तथा एकल महिला सामाजिक सुरक्षा व्यवस्था कार्यक्रम अन्तरगत लाभान्वित विवरण देहाय बमोजिम रहेकोछ ।

क्र सं	विवरण	संख्या			बार्षिक दर	वितरण गरिएको रकम	आगामी बर्ष भत्ता पाउने संख्या
		महिला	पुरुष	जम्मा			
१	जेष्ठ नागरिक दलित	३९६	४००	७९६	६०००	४७७६	१२६१
२	जेष्ठ नागरिक अन्य	२६४६	२९३३	४७७९	१२०००	५७३४८	५०७९
३	एकल महिला	१२०		१२०	६०००	७२०	१२०
४	विधवा	३०८४		३०८४	६०००	१८५०४	३२५१
५	पुर्ण अशक्त अपांगता भएका व्यक्ती	८७	१४२	२२९	१२०००	२७४८	२२९
६	आंशिक अपांगता भएका व्यक्ती	४९	४६	९५	३६००	३४२	२५४
७	लोपोन्मुख आदिबासी र जनजाती	९	९	९	१२०००	२१६	१८
८	बाल संरक्षण	१०४०	१०६१	२१०१	२४००	५०४२	२६४८
९	जेष्ठ नागरिक औषधि उपचार						
	जम्मा	७४३१	३७९१	११२२२		८९६९६	१२८६०

३.६ पंजीकरण सम्बन्धि विवरण

क्र.स.	गा.वि.स.को नाम	जन्म दर्ता		मृत्यु दर्ता		बिबाह दर्ता	सम्बन्ध बिच्छेद	बसाई सराई		
		महिला	पुरुष	महिला	पुरुष			दर्ता संख्या	आएको संख्या	गएको संख्या
१	सर्मोली	१४२	१४६	३	७	१३	०	१६३	५	१५९
२	ग्वानी	१७३	२०१	९	१२	२६	०	४८	४०	८
३	रिठाचौपाता	१३६	१४३	१९	१९	२६	०	४५		४५
४	खण्डेश्वरी	६७	८५	५	१२	०	०	९		९
५	लटीनाथ	६९	९४	२	१०	२४	०	३१	२	२९
६	गुल्जर	८०	७१	४	८	१०	०	५४		५४
७	बोहरीगाँउ	१६०	११८	११	११	२०	०	६२	३१	३१
८	धौलाकोट	४२	५६	३	१	१२	०	६	३	३
९	भगवती	४१	६४	६	७	२२	०	११	२	९
१०	पिपलचौरी	८३	६७	४	१८	२६	०	१६	१२	४
११	धुलीगडा	८०	८८	८	१०	२८	०	२४	८	१६
१२	खार	८६	९७	९	१७	४२	०	९		९
१३	हुती	६४	८५	५	५	१९	०	१०	१	९
१४	मालिकार्जुन	४६	७८	५	९	१५	०	३८		३८
१५	देथला	११९	११४	१	१०	२२	०	५०		५०
१६	डाङाकोट	४०	४८	३	६	१५	०	५७		५७
१७	राप्ला	१७	२०	३	७	१२	०	०		०
१८	खरकडा	६२	६२	६	११	२३	०	२१	१	२०
१९	रानीशिखर	२४७	२९६	६	९	८	०	२१		२१
२०	उकु	११५	१०८	४	१३	३५	०	५०	३	४७
२१	सिप्टी	८९	१२०	१०	७	४५	०	१२	३	९
२२	तपोवन	५६	४२	७	५	१४	०	२१	४	१७
२३	सितोला	७७	९७	५	३	२६	०	६		६
२४	इयरकोट	४१	५१	५	६	३१	०	७		७
२५	घुसा	२४	१९	२	५	१०	०	४	२	२
२६	ब्याँस	१२	१६	१	५	८	०	५९		५९
२७	शंकरपुर	७५	८८	१	११	२१	०	५४		५४
२८	शेरी	७	०	०	१४	१०	०	७४		७४
२९	लाली	५२	६३	७	६	१४	०	२९		२९

बार्षिक प्रगति विवरण २०७२/७३

क्र.स.	गा.वि.स.को नाम	जन्म दर्ता		मृत्यु दर्ता		बिबाह दर्ता	सम्बन्ध बिच्छेद	बसाई सराई		
		महिला	पुरुष	महिला	पुरुष			दर्ता संख्या	आएको संख्या	गएको संख्या
३०	लटीनाथ	६९	१४	२	१०	२४	०	०		०
३१	सुन्सेरा	२५	२३	३	४	३४	०	०		०
३२	धारी	१४३	८२	५	१०	३३	०	५		५
३३	हिकिला	५२	४३	१६	२६	०	०	१४	१	१३
३४	दत्तु	१०९	१०८	५	८	१४	०	९	२	७
३५	गोकुलेश्वर	९७	१०१	४	१२	१६	०	८	०	८
३६	हुनैनाथ	१४	१२	३	२	२०	०	२		२
३७	अपी नपा	५२९	५००	४२	४०	१५५		३१	५	२६
जम्मा		३३४०	३५००	२३४	३७६	८७३	०	१०६१	१२५	९३६

परिच्छेद (४) विविध

४.१ अनुगमन सुपरिवेक्षण

जिल्ला विकास समिति मार्फत संचालीत भौतिक पूर्वाधार विकास आयआर्जन, चेतजनमुलक कार्यक्रम र स्थानीय शासन तथा सामुदायिक विकास कार्यक्रम अन्तरगत संचालित कार्यक्रमहरुको अनुगमन तथा निरिक्षण स्थानीय विकास अधिकारी, जिल्ला सहजकर्ता, कार्यक्रम अधिकृत, लगायतकाका अन्य कर्मचारीबाट अनुगमन निरन्तर गरिएको थियो साथै बिभिन्न सामुदायिक संस्था, उपभोक्ता समितिका पदाधिकारीहरु संग समेत बिभिन्न विषयमा र सेवा ग्राहीहरु संग छलफल समेत गरिएको थियो । अनुगमन कार्य लाई प्रभावकारी बनाउन जिल्ला स्थित राजनैतिक दाल तथा जिल्ला सामाजिक परिचालन समन्वय समितिका पदाधिकारीहरु साथै गैसस, पत्रकारहरु समेतको टोली निर्धारण गरी अनुगमन गर्ने प्रक्रियाको थालनी गरिएकोछ । सो प्रक्रिया अनुसार लगभग ५० प्रतिशत गाविसहरुको अनुगमन गरिएकोछ ।

संघीय मामिला तथा स्थानीय विकास मन्त्रालयस्थानीय निकाय वित्तीय आयोग तथा स्थानीय शासन तथा सामुदायिक विकास कार्यक्रमबाट समेत अनुगमन सुपरिवेक्षण गरिएकोछ ।

४.२ न्यूनतम शर्त तथा कार्य सम्पादन मुल्याङ्कन

संघीय मामिला तथा स्थानीय विकास मन्त्रालय, स्थानीय निकाय वित्तीय आयोग मार्फत संचालन गरिएको न्यूनतम् शर्त तथा कार्य सम्पादन TOOLS को प्रयोगबाट न्यूनतम् शर्त तथा कार्य सम्पादन मापन कार्य सम्पन्न गरिएकोछ । उक्त प्रक्रियामा जिविस दार्चुला न्यूनतम् शर्तमापनमा सफल भएकोछ र कार्य सम्पादन मुल्यांकनमा असफल भएकोछ ।

साथै गाउँ विकास समितिहरु ११ वटा गाविस सफल भएका छन् ।

४.३ स्थानीय विकास कोष

संघीय मामिला तथा स्थानीय विकास मन्त्रालयबाट प्राप्त सामाजिक परिचालन अनुदान तथा गरीब संग विश्वेश्वर कार्यक्रमका साथै कारोबारीय प्रणाली अन्तरगतको सामाजिक परिचालनको क्रियाकलाप र गरीब संग विश्वेश्वर कार्यक्रम समेत कार्यान्वयन गर्दै आएको छ । उपरोक्त कार्यक्रमहरुको विस्तृत प्रतिवेदन अनुसुचिमा संलग्न रहेकोछ ।

४.४ समन्वय र सम्बन्ध

कार्यक्रमहरुमा कार्यान्वयनमा दोहोरोपना नआओस भन्ने उद्देश्य अनुसार विषयगत कार्यालय तथा गैस.स.हरु, दातृ निकायहरु साथै सरोकारवाला सबै पक्ष बिच समन्वय गरी सम्पुर्ण क्रियाकलाप संचालन गर्ने प्रक्रियाको थालनी गरिएकोछ ।

४.५ उल्लेख्य कार्यहरू

जिल्ला विकास समितिबाट सम्पादन गरिएका उल्लेख्य कार्यहरू तपसील बमोजिम रहेको छ ,

- दार्चुला जिल्लाको आवधिक जिल्ला विकास योजना आ.ब. २०७२/०७३-२०७६/०७७ तयार गर्ने कार्य सम्पन्न गरिएकोछ,
- जिविस, RVWRMP र कृषि विकास कार्यालयको संयुक्त प्रयासमा छापरी-खलंगा ग्रामिणी रोपवेको निर्माण कार्य सम्पन्न भई संचालनमा आएको छ,
- दार्चुला जिल्लाको पञ्च बषिर्य खाद्य सुरक्षा प्रतिकार्य योजना आ.ब. २०७२/०७३-२०७६/०७७ तयार गर्ने कार्य सम्पन्न गरिएकोछ,
- उद्यम विकास सम्बन्धि क्रियाकलाप संचालन गर्न जिल्ला उद्यम विकास रणनीतिक योजना आ.ब. २०७२/०७३-२०७६/०७७ तयार गरिएकोछ,
- उर्जा क्षेत्र विकास तथा पर्वद्धनमा जिल्ला विकास समितिले लगानीमा प्राथमिकता दिएको र विभिन्न योजनाहरूमा लगानीको प्रतिवद्धता जनाएको छ,
- जिल्ला यातायात गुरु योजनामा समावेश गरिएका सडक निर्माण कार्यलाई तिब्रता दिने कार्यको लागि कृषि सडकहरू आवश्यक बजेट विनियोजन गर्न प्रेरित गरिएको छ साथै कृषि सडकहरू निर्माण गर्न मेसिन प्रयोग गराई निर्माण कार्यमा तिब्रता ल्याईएको छ,
- जिविस अनुदान तर्फ रु. ३ लाख भन्दा साना योजनाहरू नपा र गाविसहरूबाटै सम्झौता गरी कार्यान्वयन गर्ने प्रक्रिया सञ्चालनमा ल्याईएको छ,
- जिविसबाट कार्यान्वयन गरिने सम्पुर्ण योजनाहरूमा अनिवार्य योजना किताब व्यवस्थापन गरी कार्यान्वयन गर्ने व्यवस्था मिलाईएको छ,
- जिविस तथा नगरपालिकाले बार्षिक खरिद योजना तयार गर्नुका साथै ठेक्काहरू E-bidding प्रक्रिया मार्फत संचालन गर्ने गरिएको छ,
- खुल्ला दिसा मुक्त जिल्ला घोषणा गर्ने रणनीतिक योजना २०६८ अनुसार शुन्य अनुदानमा घरेलु शौचालय निर्माण गरी आ.ब. २०७२/७३ मा १२ गाविस खुल्ला दिसा मुक्त गाविस घोषणा गर्न सफल भई कुल ३३ गाविस र नपाका ९ वटा बडा खुल्ला दिसा मुक्त (ODF) गाविस घोषणा भएका छन्,
- सामाजिक परिक्षण तथा सर्वजनिक सुनवाई गर्ने प्रक्रिया अबलम्बन गरिएकोछ,
- जिल्ला भित्र कार्यान्वयनमा रहेका योजना तथा कार्यक्रमहरूको राजनीतिक दल तथा नागरिक सहभागिता सहितको अनुगमन सुपरिवेक्षण प्रक्रिया थालनी गरिएको छ ।

४.६ चुनौतीहरू (Challenges / Issues):

जिल्ला विकास समितिको कार्य सम्पादनमा देखिएका मुख्य समस्याहरू

- जिल्ला भित्र कार्यान्वयनमा रहेका योजना तथा कार्यक्रमहरूको राजनैतिक दल तथा नागरिक सहभागिता सहितको अनुगमन सुपरिवेक्षण प्रक्रिया थालनी गरिएको भएता पनि भौगोलिक विकटताको कारण नियमित अनुगमन सुपरिवेक्षण गर्न कठीनाई रहेको छ,
- मन्त्रालय तथा विभागबाट प्राप्त हुने सबै अख्तयारी समयमा प्राप्त नहुँदा बजेट विनियोजन तथा कार्यान्वयनमा कठीनाई रहेको तथा समयमा कार्य सम्पन्न गर्न कठीनाई रहेको छ,
- जिल्ला सदरमुकाम बाहिर बैंक तथा वित्तिय संस्थाहरू नरहेकोमा सा.सु. लगायतका रकम ढुवानी/वितरण निकै नै जोखिमपूर्ण रहेको छ,
- कार्यालय भवनको अभाव:-जिल्लाको सिमित आन्तरिक आयले आन्तरिक श्रोत तर्फका कर्मचारिको त.भ.समेत नपुग रहेकोमा कार्यालय भवन तथा अन्य आवश्यकीय न्यूनतम पूर्वाधार निर्माण गर्न कठीनाई रहेको छ,
- केही गा.वि.स.को गा.वि.स. भवन नरहेको/अधिकांसमा भवनहरू जिर्ण रहेको र मर्मत सम्भार आवश्यक रहेको छ,
- बजेट अभावका कारण कर्मचारिहरूको क्षमता विकासका लागी आवश्यक पर्ने तालिम लगायतका क्रियाकलाप गर्न नसक्दा जि.वि.स.को अपेक्षीत कार्य सम्पादनमा असर परेको महशुष गरिएकोछ, सबै गा.वि.स.मा गा.वि.स.सचिव पदपुर्ति नभएकोले एक जना सचिवले दोहोरो तेहोरो गा.वि.स.को कार्य सम्पादन गर्नु पर्ने भएको कारण गा.वि.स.को नियमित कार्य सम्पादनमा कठीनाई रहेको छ,
- गा.वि.स.लाई प्राप्त हुने संचालन अनुदानबाट गा.वि.स.का कर्मचारिहरूलाई त.भ.तथा प्रशासनिक खर्च नपुग हुने हुँदा कार्य सम्पादनमा नैरास्यता देखिएकोछ,
- जेष्ठ-असारमा प्राप्त हुने थप अनुदानका योजनाको कार्य सम्पन्न गर्न समस्या रहेको र पेशकी बेरुजु रहने गरेको छ,
- DPMAS का लागी सम्बन्धित निकायबाट अध्यावधिक तथ्याङ्ग प्राप्त नहुदा DPMAS अध्यावधिक गर्न कठीनाई रहेकोछ,
- स्थानीय निकायको आन्तरिक आय न्युन रहेकोले स्थानीय स्वायत्त शासन ऐन तथा नियमावलीको लक्ष अनुसार विकास निर्माणका क्रियाकलाप संचालन गर्न नसकिनु,
- योजना तर्जुमा प्रक्रिया, योजना कार्यान्वयन प्रक्रिया, उपभोक्ता समिति गठन र परिचालनमा राजनैतिक प्रभाव कारण विवाद सृजना हने गरेकोले योजना कार्यान्वयन गर्न कठीनाई रहेको छ,
- जिल्ला विकास समिति तथा अन्तरगत संचालित आयोजना कार्यक्रमहरू मध्य विकेन्द्रित ग्रामीण पुर्वाधार तथा जीविकोपार्जन कार्यक्रम र पुर्ण निर्माण तथा पुर्णस्थापना कार्यक्रमको लक्ष अनुसार प्रगति हासिल गर्न असफल हुन्,
- ठुला भौतिक पुर्वाधार विकासका क्रियाकलाहरू कार्यान्वयनमा भौगोलिक विकटताका कारण सामग्री ढुवनीमा कठीनाई भइ विकास कार्य प्रभावित हुनु समस्याको रूपमा रहेकाछन्।

४.७ सुझाव तथा अपेक्षाहरू (Suggestions/Expectations/Recommendations):

४.७.१ संघीय मामिला तथा स्थानीय विकास मन्त्रालय

- नेया सचिव दरवन्दी मिलान र सचिव पदपुर्तिका लागि सम्बन्धित मन्त्रालयको समन्वयमा पहल गरी दिनु पर्ने ।
- बजेट निकासा र फुकुवा समयमै सुनिश्चितता तर्फ पहल गरी दिनु पर्ने ।
- आवधिक योजनाका लागी प्राविधिक जनशक्ती व्यवस्थापनका साथै बजेट व्यवस्थापनमा पहल गरी दिनु पर्ने ।
- नयाँ न.पा.मा देखिएको वडा सिमाना विवाद समाधानार्थ सुझाव/विवाद फुकाउन पहल गरी दिनु पर्ने ।
- DPMAS लाई अध्यावधिक राख विषयगत मन्त्रालय तहमा समन्वय आवश्यक ।

४.७.२ स्था.शा.सा.वि.का. क्षेत्रीय समन्वय इकाई

- सामाजिक परिचालक पदपुर्ति सम्बन्धि प्रक्रिया
- स्था.शा.सा.वि.का. द्वारा संचालित जिविकोपार्जन सुधार कार्यक्रम तथा सार्वजनिक व्यवस्थापन सुदृढीकरण कार्यक्रम भविष्यमा समेत कार्यान्वयनका लागी सा.प.लाई तालिम व्यवस्थापन तर्फ पहल गर्नु पर्ने ।
- लेखा सफ्टवेयर तथा बार्षिक खरिद योजना/जिन्सी व्यवस्थापन सम्बन्धि शाखाका कर्मचारीहरूका लागी तालिम ।
- नयाँ नियुक्त वा विभाग परिवर्तन गरी आएका गा.वि.स. सचिवलाई तालिम ।

४.७.३ जि.वि.स

- गा.वि.स.मा सामाजिक सुरक्षा अनुदान तथा अन्य निकासा समयमै गर्नु पर्ने ।
- योजना शाखालाई अझै अभिलेख व्यवस्थापन, अनुगमनका क्रियाकलापमा व्यवस्थित पार्नु पार्ने ।
- न्युसकास र यसले औल्याएका क्षेत्रमा नियमित काम गर्ने र नियमित बैठक बसी सो लाई व्यवस्थित गर्नु पर्ने ।
- बार्षिक खरिद योजनालाई व्यवस्थित गर्नु पर्ने ।
- सुचना शाखा र पारदर्शिताका लागी गरीने कार्यहरूका लागी अझ ठोस पहल गर्नु पर्ने ।
- आवधिक योजना निर्माण गर्न तर्फ पहल गर्नु पर्ने ।
- गा.वि.स.हरूको प्रतिवेदन प्रणाली सुधारका लागी अनुशिक्षण/अन्तरक्रिया संचालन गर्नु पर्ने ।
- जि.वि.स. भित्रका भौतिक सेवा सुविधा तथा फाँट/शाखा व्यवस्थापन तर्फ ध्यान दिनु पर्ने ।
- कन्टेन्जेन्सी खर्च लगायतका प्रशासनिक खर्चलाई अझै बढी उपयोगितामुलक प्रयोगमा ल्याउनु पर्ने ।
कन्टेन्जेन्सी खर्च सम्बन्धित क्षेत्र मा खर्च गर्दा कार्यक्रमको प्रतिफलमा सुधार ल्याउन सकिने ।

अनुसुचिहरु

अनुसुचिहरु

अनुसुचि १ आगामी आ.ब.मा सामाजिक सुरक्षा भत्ता पाउने विवरण

क्र सं	विवरण	संख्या			बार्षिक दर	वितरण गरिएको रकम	आगामी बर्ष भत्ता पाउने संख्या
		महिला	पुरुष	जम्मा			
१	जेष्ठ नागरिक दलित	३९६	४००	७९६	६०००	४७७६	१२६१
२	जेष्ठ नागरिक अन्य	२६४६	२१३३	४७७९	१२०००	५७३४८	५०७९
३	एकल महिला	१२०		१२०	६०००	७२०	१२०
४	विधवा	३०८४		३०८४	६०००	१८५०४	३२५१
५	पुर्ण अशक्त अपांगता भएका व्यक्ती	८७	१४२	२२९	१२०००	२७४८	२२९
६	आंशिक अपांगता भएका व्यक्ती	४९	४६	९५	३६००	३४२	२५४
७	लोपोन्मुख आदिबासी र जनजाती	९	९	९	१२०००	२१६	१८
८	बाल संरक्षण	१०४०	१०६१	२१०१	२४००	५०४२	२६४८
९	जेष्ठ नागरिक औषधि उपचार						
	जम्मा	७४३१	३७९१	११२२२		८९६९६	१२८६०

अनुसुचि २ WBRS बाट प्राप्त प्रतिवेदनहरू

बार्षिक प्रगति विवरण २०७२/७३

जिल्हा विकास समितीको बौद्धिक तथा वित्तीय प्रगति २०७२/७३

क्र. सं.	कार्यक्रम र परियोजना।आल्पसिंह कार्यक्रम	वार्षिक लक्ष्य			यस चालानालिक सम्मका लक्ष्य			यस चालानालिक सम्मका लक्ष्य			प्रगति		
		पूँजिगत	चालु	जम्मा	पूँजिगत	चालु	जम्मा	पूँजिगत	चालु	जम्मा	वित्तीय	भौतिक	फिज
१	जिल्ला विकास समिति अनुदान थप समेत।	४५००	३३३३७८	८७५६३	२१४७७२	३५३३४	४७५६३	३१४७७२	४७५६३	४७५६३	१०००००	१०००००	१०००००
२	पाउ विकास समिति अनुदान कार्यक्रम	५२५५०	१५५६६६	५२५५०	१५५६६६	५२५५०	१५५६६६	५२५५०	१५५६६६	५२५५०	१०००००	१०००००	१०००००
३	स्थानीय शासन तथा समुदायिक विकास कार्यक्रम	०	२२७७६	२२७७६	२०९०४	२०९०४	२०९०४	२०९०४	२०९०४	२०९०४	१००००	१००००	१००००
४	ग्रामिण खालीला तथा सरसफाई आयोजना	५५००	३०३३	५५००	२६६७१	८०३७	८०३७	८०३७	८०३७	८०३७	१००००	१००००	१००००
५	ग्रामिण सामुदायिक पूर्वाधार विकास कार्यक्रम (RCIW)	१५५०	१५५०	१५५०	१४८८८	१५५०	१५५०	१४८८८	१५५०	१५५०	१००००	१००००	१००००
६	झोलुपाल कार्यक्रम	२११११	०	२११११	१८०७२	१८०७२	१८०७२	१८०७२	१८०७२	१८०७२	१००००	१००००	१००००
७	स्थानीय यातायात पूर्वाधार क्षेत्रगत कार्यक्रम	२२८००	०	२२८००	११०११	११०११	११०११	११०११	११०११	११०११	१००००	१००००	१००००
८	ग्रामिण जलधोत व्यवस्थापन परियोजना (RVWRMP)	११७०१	११७०१	११७०१	११७०१	११७०१	११७०१	११७०१	११७०१	११७०१	१००००	१००००	१००००
९	प्रान्तिमाण तथा पुनर्नियापन कार्यक्रम	१८८७०	०	१८८७०	१०२३०	१०२३०	१०२३०	१०२३०	१०२३०	१०२३०	१००००	१००००	१००००
१०	आधिक केन्द्र तथा दई जिल्ला जोडने सहकार्य	५२७५६	०	५२७५६	५२५५०	५२५५०	५२५५०	५२५५०	५२५५०	५२५५०	१००००	१००००	१००००
११	पर्यावरण विकास कार्यक्रम	८८००	०	८८००	८८००	८८००	८८००	८८००	८८००	८८००	१००००	१००००	१००००
१२	विकेन्द्रित ग्रामिण पूर्वाधार जीविकोपार्जन आयोजना (DRILP)	४८४१	४८८०	४८८०	१४१३१	१४१३१	१४१३१	१४१३१	१४१३१	१४१३१	१००००	१००००	१००००
१३	संस्कृति प्रवर्धन कार्यक्रम	२१००	०	२१००	२०८८	२०८८	२०८८	२०८८	२०८८	२०८८	१००००	१००००	१००००
१४	निर्वाचन क्षेत्र विकास कार्यक्रम	१०००	०	१०००	१०१२२६	१०१२२६	१०१२२६	१०१२२६	१०१२२६	१०१२२६	१००००	१००००	१००००
१५	साना स्थिति तथा तटी नियन्त्रण	५०००	०	५०००	५७५७	५७५७	५७५७	५७५७	५७५७	५७५७	१००००	१००००	१००००
१६	स्थानीय स्तरका सडक पुल तथा ग्रामीण पहुँच सुधार कार्यक्रम	१६६००	०	१६६००	७०३५	७०३५	७०३५	७०३५	७०३५	७०३५	१००००	१००००	१००००
१७	शान्तिकलापि विकास कार्यक्रम	४८४०	०	४८४०	३८८७	३८८७	३८८७	३८८७	३८८७	३८८७	१००००	१००००	१००००
१८	द्वाम झेत्र विकास कार्यक्रम	५००	१३६५	१३६५	३१०३	३१०३	३१०३	३१०३	३१०३	३१०३	१००००	१००००	१००००
१९	गरीब सम्बोधन कार्यक्रम	०	११४५	११४५	११४५	११४५	११४५	११४५	११४५	११४५	१००००	१००००	१००००
२०	सडक बोर्ड कार्यक्रम	१६८५	०	१६८५	१८११	१८११	१८११	१८११	१८११	१८११	१००००	१००००	१००००

बार्षिक प्रगति विवरण २०७२/७३

क्र. सं.	कार्यक्रम र परियोजना। अन्तर्गत कार्यक्रम (समेत)	वार्षिक लक्ष्य			यस चौमासिक सम्म निकासा			यस चौमासिक सम्म को छर्च			प्रगति	
		पुँजिगत	चालू	जम्मा	पुँजिगत	चालू	जम्मा	पुँजिगत	चालू	जम्मा	वित्तीय	मौतिक
१	राष्ट्रीय पुरा परिचालन (यस तथा स्वेच्छक समेत)	०	५६५	५६५	०	५६५	५६५	०	५६५	५६५	५६५	५६५
२	जेठ नागरिक, अ. अ. लो. जाती तथा एकल महिला सुखा व्यवस्था कार्यक्रम	०	९००	९००	०	९००	९००	०	९००	९००	९००	९००
३	राष्ट्रीय विकास सम्पर्क सेवक	०	५६५	५६५	०	५६५	५६५	०	५६५	५६५	५६५	५६५
४	उपेक्षित, उत्पीडित दलित वर्ग उत्थान समिति कार्यक्रम	०	३५४	३५४	०	३५४	३५४	०	३५४	३५४	३५४	३५४
५	वादी सम्बद्ध उत्थान कार्यक्रम	०	५००	५००	०	५००	५००	०	५००	५००	५००	५००
६	स्थानीय निकाय वित्तीय आयोग	०	५०५	५०५	०	५०५	५०५	०	५०५	५०५	५०५	५०५
७	स्थानीय शास्त्री समिति	०	५०५	५०५	०	५०५	५०५	०	५०५	५०५	५०५	५०५
८	मानवतावास	०	५०५	५०५	०	५०५	५०५	०	५०५	५०५	५०५	५०५
९	प्रिल्ला विकास समिति आत्मसंकरण	०	५०५	५०५	०	५०५	५०५	०	५०५	५०५	५०५	५०५
१०	सचिव एवं उच्चाधिकारी	०	५०५	५०५	०	५०५	५०५	०	५०५	५०५	५०५	५०५
११	अन्तर्राज. जम्मा। करत जम्मा।	०	५०५	५०५	०	५०५	५०५	०	५०५	५०५	५०५	५०५

कार्यालय विकास विभाग

२२